KP 35
KYRKPRESSEN

Sid 2 **LEDAREN:** Twittrare kapade svenska ärkebiskopens identitet för att väcka debatt om kyrkans närvaro. Men helgar ändamålet (kommunikations)medlen?

TORSDAG **30 AUGUSTI. NR 35/2012**

Bilaga till Matteus församling

Tonåringens frågor är obesvarade
Sidan 2

Utmaning: vara ljus och salt
Sidan 16

Kalaskakor
Sidan 5

Församlingarna gjorde något bättre resultat

Ifjol lyckades 47 av 311 församlings-ekonomier vända på skutan.

Men polariseringen mellan de fattiga och de rika fortsätter.

SIDAN 4

Via Jerusalem till bokhandeln
Sidan 8

Religionen mer än ett kryss i en ruta
Sidan 6

Lyckan kommer, lyckan går
Opinionen 15

Utomhusaltare unikt i Finland
Sidan 14

KYRKPRESSEN TORSDAG 30.8.2012 • NR 35
09-612 615 49, redaktionen@kyrkpressen.fi

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Full koll på twittret?

KP. **I SVENSKA KYRKAN** förs som bäst en häftig principdiskussion om kyrkans, den officiella kyrkans, synlighet i sociala medier – och huruvida det deltagandet är up-to-date med hur de medierna verkligen fungerar.

Eller om den är hopplöst efter och stelbent och oförstående i sin inställning till hela tänkesättet?

DEN SISTNÄMNDA slutsatsen drar åtminstone den kyrkliga informatören Jacob Sunnliden. ”Organisationen behöver träna sig i tålamod, vilja att förstå och att inte kunna kontrollera samtalet. Här har Svenska kyrkan en bra bit kvar och mycket att lära”, lyder hans dom. Samtidigt är han mer än insyltad som part i händelsekedjan. I slutet av juli öppnade han ett twitterkonto i ärkebiskop Anders Wejryds namn. Han uppgav visserligen, precis som mikrobloggen kräver, att identiteten var falsk. Han annonserade också genom kontot att twitterkontot skulle överlämnas offentligt till den riktige Wejryd vid en stor festival senare i höst. Falske Wejryd hann twittra flitigt om kyrkliga händelser och fick flera efterföljare på kort tid.

Bara någon vecka senare stängdes kontot, på anmälan av Kyrkokansliet. Nu, efter stängningen, har Sunnliden trätt fram och berättar varför han kapade ärkebiskopens namn i twitterflödet.

Han ville visa att kyrkan har ignorerat twitter som samtalsplattform. Efter att han kollat vilka konton som var lediga registrerade han inte bara ärkebiskopens utan en kort tid efter kapningen också alla andra utom tre biskopars namn. ”Ingen annan hade tagit lärdom”, konstaterar Sunnliden.

NATURLIGTVIS går svallvågorna höga. De grundläggande skillnaderna i sättet att resonera är så stora att man kan tala om två olika paradigm.

Det ena lever i det gamla informations- och kommunikationssamhället där avsändaren vill kontrollera vad som sägs utåt, vem som gör det och hur. Det andra är den gränslösa organism som inte längre kommunicerar ett knippe budskap, utan ett böljande flöde av identiteter, mer eller mindre sanna i fysisk, traditionell bemärkelse. Här har gränssnittet mellan ”sant” och ”relevant” avlat nya sanningsbegrepp.

”Här har gränssnittet mellan sant och relevant avlat nya sanningsbegrepp.”

DÄRFÖR – hur sant och riktigt det än är – vinner Kyrkokansliets försvar av anmälan om identitetsstöld magert gehör hos motparten. Enligt Sunnliden borde Kyrkokansliet veta att i sociala medier spelar man på andras villkor, inte sina egna. Här är det kreativiteten som går först. Utifrån sett ger dialogen en lätt obehaglig bismak, där ett tolkningsmonopol bara byts ut mot ett annat.

DET FINNS OCKSÅ de som frågar sig om det här verkligen är rätt taktik. Ska man tvingas ut i sociala medier bara i hot om att nån annan själ ens identitet annars? Hett tips från KP i så fall: Både en och annan biskop här hos oss har anledning att lägga beslag på sin identitet på Twitter ögonaböj. Sundare är det ändå om twittrare, vare sig präster eller bönder, gör det av fri vilja – inte av rädsla.

PROFILEN: ALF SNELLMAN

”Ju religiösare du blir desto mera trångsynt och snarare att fördöma blir du.”

Än idag bygger vi murar

Frågorna som Alf Snellman ställde som tonåring är fortfarande obesvarade. Jag har fler frågor än svar, säger han.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

Var det ett bönesvar då **Alf Snellman** som fjortonåring fick jobb på ett båtvarv i Gertruds? Mamma ansåg att Gud hade hört bönerna då Alf kunde hjälpa till att försörja den fattiga familjen vars pappa låg på sjukhus i lungsot efter kriget.

Han tvivlade på Guds inblanding då. Och han gör det än i dag.

– Jag ställer fortfarande samma frågor om Gud och livet som jag gjorde då. Jag har inte fått några pålitliga konkreta svar som kan verifieras vetenskapligt, säger Alf Snellman.

– Det var naivt hur jag resonerade då men ganska naturligt med tanke på den information som fanns till hands.

Senaste vecka utkom Snellmans första skönlitterära bok *Lycksalighetens pris.* Boken är en skröna med verklighetsbakgrund som handlar om pojken Jonas upplevelser och stämningarna i byn Ede på trettio- och fyrtiotalet.

– Jag är Jonas. Hans upplevelser och tankar är till en stor del mina egna. Ede är en fiktiv by vars förebild är min barndoms by Näs i Larsmo, säger Snellman.

Troende, men olika

Snellmans farmor och morfar var starkt troende, men de trodde på olika sätt. Farmor var kyrklig medan morfar satt på de främsta bänkarna i det laestadianska bönehuset. De var varandras motpoler på det religiösa planet.

– När folk frågat mig om min bakgrund brukar jag utan att reflektera desto mera svara att den är laestadiansk, säger Snellman. Men det är en sanning med modifikation. När mina föräldrar gifte sig levde de som man sade, i synd ute i världen. Man såg ogillande på giftermål över trosgränserna. Man utgick då från att de någon gång skulle bli troende och det var viktigt att man anammade den rätta tron. Vi levde i ett religiöst korsdrag mellan olika åsikter.

Snellman var sex år då hans mamma gjorde som man sade, bättring. Hon återvände till bönehuset.

– Det togs illa emot av min farmor. Det möttes med både svordomar och spott.

Ungefär sex år senare blev också pappa laestadian. Även den unge Alf gick till bönehuset om söndagarna. Men han miste tidigt sin barnatro.

Valde bort bönehuset

Efter skriftskolan valde Snellman samlingshuset i stället för bönehuset. Han blev aktiv i Eugmo nykterhetsförening och senare också dess ordförande. Till bönehuset återvände han aldrig.

– Människan har ett behov av att tro på någonting så det finns en mängd olika trosuppfattningar. Man behöver ramar och kultföremål för att stärka sin tro. Men egentligen ska det räcka med tron, oavsett hur den utformas. Jag kan inte döma ut buddisterna och muslimerna. Jag tror inte att man måste tro på ett visst sätt.

Då mission ibland förts med vapen i hand anser Snellman den vara onödig.

– Låt folk ha sin tro. I det långa loppet spelar det ingen roll om man lyckas omvända hundratusen av 1,3 miljarder kineser. Jag har svårt att tro att de andra skulle vara fördömda. Det är frågor vi aldrig får svar på. Jag befinner mig, även med vidgade vyer, ännu på samma frågestadium som när jag var fjorton.

Laestadianismen har funnits i 150 år och har redan spruckit i 21 olika riktningar. Snellman ser det som ett tecken på att det är trångt om utrymme.

– Det måste bero på enskilda människors behov att hävda sig.

Uppbrottet från bönehuset minns

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn (09) 612 615 33/
040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
Tfn (09) 612 615 49
Fax (09) 278 4138

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
gsm 050 585 6460

Redaktörer:
e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Andreas Andersson
tfn (09) 612 615 52

Rolf af Hällström
tfn (09) 612 615 53

Tomas von Martens
tfn (09) 612 615 49

Michaela Rosenback
tfn (09) 612 615 51

Johan Sandberg
(Österbotten)
gsm 050 585 6460

Sofia Torvalds
tfn (09) 612 615 54

Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi

Layout: Malin Aho

Utges av:
Fontana Media Ab

Bank: Sampo
IBAN: FI34 8000
1301 1585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Johan Sandberg

Tryck: Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn (09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 23% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före.

För mera detaljer se mediekortet
www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Tom Kytöpuro,
gsm 041 447 5725

Björn Sten,
gsm 0400 012 390

Leif Westerling,
gsm 050 329 4444,
fax (09) 278 4138

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
gsm 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar
tfn (09) 612 615 50,
prenumeration@kyrkpressen.fi.
Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.
Prenumerationspriser:
Finland & Norden 68 €
Utlandet 83 €

Snellman inte som speciellt svårt. Han kände sig inte utfrusen.

– Jag minns inte att far sade något om mitt val. Mor skulle gärna ha sett att jag fortsatt gå till bönehuset. Säkert bad de en hel del. Jag tror att gränsdragningen är hårdare i dag. Det händer att familjer som inte hör till rörelsen flyttar. Sådant var främmande på min tid.

– Min far var en god far. För han prackade aldrig någon åsikt på mig. Jag har också försökt leva så att jag inte överför någon åsikt, varken religiös eller politisk på mina barn.

Också politiken hade en framträdande roll i Näs.

– Bara en person i byn sympatiserade inte med SFP, han var någon sorts socialist. Han ville väl och trodde att Sovjetunionen medförde något gott. På nåt sätt beundrar jag honom, han hade ork att ideligen vara spottkopp.

– Man grävde diken och byggde murar som skilde människorna åt. Det görs väl alltjämt, överallt i världen.

PÅ SOMMARSTUGAN i Sonamo vistas Alf Snellman en stor del av tiden, i år första gången ensam sedan hustrun Margit gått bort.

Ingen uppgörelse

Snellman påpekar att han hade en lycklig barndom och att han inte skrivit boken för att göra upp med laestadianismen.

– Jag berättar hur jag uppfattade dåtida stämningar och som jag nu kan sätta i ett större sammanhang. Jag låter personer och handlingar agera. Och det är inte alltid till förmån för laestadianerna. Ju religiösare du blir desto mera trångsynt och snarare att fördöma blir du.

Som journalist har du ändå visat en förståelse för både kyrka och laestadianer?

– Det stämmer säkert. Jag hade väl en allmän respekt för olika läsargrupper. Dessutom har det skett en förändring de senaste tjugo åren. Det fanns inga upprörande historier som till exempel den i Skutnäs som man kände till. Hade den uppdagats under min tid hade jag naturligtvis reagerat.

Har journalistiken idag blivit mera negativt inställd mot kyrka och kristen tro än på din tid?

– Nyhetsförmedlingen har blivit intensivare och mera världomspännande. Det kommer fram mera besvärande saker för religiösa grupperingar som skapar rubriker. Det eskalerar. En händelse ger en rubrik och nästa händelse en större rubrik.

ALF SNELLMAN

JOURNALIST SEDAN 1958. GICK I PENSION FRÅN POSTEN SOM CHEFREDAKTÖR FÖR JAKOBSTADS TIDNING 1992.

FÖDD 1931. BOR I JAKOBSTAD OCH PÅ SOMMARSTUGAN I LARSMO.

ÄNKLING SEDAN ETT ÅR. TVÅ SÖNER, FYRA BARNBARN.

SKRIVIT SEX HISTORIKER, BLAND ANNAT OM JT OCH SFP. DEBUTERAR SOM SKÖNLITTERÄR FÖRFATTARE.

Lappfjärd-Kristinestad blir Kristinestads svenska

NAMNBYTE. Det blev Kristinestads svenska församling som ersätter namnet Lappfjärd-Kristinestads församling. Det beslutet fattades av kyrkostyrelsens fulltaliga plenum vid höstens första möte. På finska lyder namnet Kristiinankaupungin ruotsalainen seurakunta.

Plenum fattade också en rad andra beslut, med flera omstruktureringar av församlingarna på agendan.

En av de stora förändringarna gäller Lojo, där det bildas en ny storförsamling, trots att beredningen gick ut på att det initiativet förkastas. Domkapitlet i Esbo stift ville däremot annat, och dess förslag framfört av Sami Ojala gick igenom efter omröstning i plenum. Församlingarna i Sammatti, Karislojo, Nummi och Pusula upphör som självständiga och ingår i den nya storförsamlingen som bildas med nuvarande Lojo församling som bas. Som en följd upplöses därmed de nuvarande samfälligheterna i Lojo och Nummi-Pusula från och med årsskiftet. Det innebär också att den nya församlingen följer de nya kommungränserna för Lojo stad.

Församlingarna i Närpes blir sannolikt en

SAMMANSLAGNING. Församlingsråden i Närpes, Övermark och Pörtom församlingar vill ha en gemensam församling.

Efter en lång förhandlingsomgång har församlingsråden enats om att ta initiativ till en gemensam församling. Önskemålet är att Övermark och Pörtom blir kapellförsamlingar. Förhandlingarna har dock dragit ut på tiden och den ursprungliga tidtabellen har skjutits upp med ett år. Nu är det 2014 som gäller.

Frågan ska ännu behandlas av det gemensamma kyrkofullmäktige i den nuvarande kyrkliga samfälligheten. Därifrån går ärendet vidare till Kyrkostyrelsen via Domkapitlet. Till Kyrkostyrelsen kommer ärendet under hösten och där beräknas behandlingen ta ett halvt år, skriver tidningen Syd-Österbotten.

Kapellförsamlingarna avgörs av de nya församlingarnas kyrkofullmäktige.

I och med fusionen kommer också antalet prästtjänster i den nuvarande samfälligheten att minska från fem till fyra och antalet kantorstjänster från fyra till tre.

KYRKPRESSEN TORSDAG 30.8.2012 • NR 35
09-612 615 49, redaktionen@kyrkpressen.fi

Polariseringen fortsätter

EKONOMI. De svaga församlingarna blev svagare under 2011 och de starka förblev starka. Men överlag förstärktes den ekonomiska situationen något jämfört med året innan.

TEXT: **JOHAN SANDBERG/KT** GRAFIK: **MALIN AHO**

I NÄSTAN en fjärdedel av församlingarna sjönk intäkterna från kyrkoskatten år 2011.

ÅRSBIDRAG PER MEDLEM I FÖRSAMLINGARNA I BORGÅ STIFT

Hammarland församling	176 €
Saltvik församling	80 €
Korsholms samfällighet	73 €
Tyska församlingen	53 €
Korsnäs församling	40 €
Mariehamns församling	40 €
Jomala församling	38 €
Olaus Petri församling	37 €
Finström-Geta församling	32 €
Kronoby samfällighet	31 €
Lemland-Lumparlands församling	28 €
Närpes samfällighet	27 €
Larsmo församling	26 €
Pedersörenejdens samfällighet	26 €
Vörå församling	23 €
Stiftet sammanlagt	21 €
Eckerö församling	17 €
Malax samfällighet	17 €
Kimitoöns församling	8 €
Kristinestads samfällighet	8 €
Nykarleby samfällighet	4 €
Pargas samfällighet	-1 €
Sund-Vårdö församling	-5 €
Raseborgs samfällighet	-10 €
Ålands södra skärgård	-11 €
Hangö samfällighet	-15 €
Ingå församling	-20 €
Brändö-Kumlinge församling	-26 €

Sjuttiofyra församlingsekonomier, alltså cirka en fjärdedel, uppvisade ett negativt årsbidrag år 2011. Antalet var 47 fler år 2010. I de här församlingarna översteg kostnaderna intäkterna.

Församlingarnas sammanlagda resultat för räkenskapsperioden steg till sex miljoner euro jämfört med två miljoner året innan. År 2009 var räkenskapsperiodens resultat fortfarande 24 miljoner. Räkenskapsperiodens resultat var negativt i 150 församlingar, ett år tidigare var motsvarande tal 197.

Församlingarnas intäkter ifjol var sammanlagt 857 miljoner euro medan samma summa året innan var 842 miljoner. I närmare en fjärdedel av församlingarna sjönk intäkterna från kyrkoskatten. Cirka 80 procent av församlingarnas intäkter bestod av skatteintäkter.

Från samfundsskatten fick församlingarna 133 miljoner jämfört med 112 miljoner det föregående året. Tillväxten berodde dels på att utdelningen steg och dels på att företagen gjorde större vinster. Intäkterna täckte inte kostnaderna på 137 miljoner som församlingarna hade för att sköta sina lagstadgade uppgifter.

Bidrag hjälpte Kimitoön

Kimitoöns församling visade ifjol ett betydligt bättre resultat jämfört med året innan. Då hade årsbidraget ett långt minustecken medan det för 2011 visar ett litet plus. Fjolårsresultatetet visar ändå ett underskott på 7 000 euro.

– Resultatet snyggas upp av att vi fick sammanlagt 148 983 euro i understöd ifjol, dels ett sammanslagningsunderstöd och dels verksamhetsunderstöd på 90 000 av Kyrkostyrelsen, säger ekonomichef **Pernilla Gustafsson**.

Någon ljusning i ekonomin skymtar inte heller. Snarare tvärtom. I juni gick en av de största arbetsgivarna i Dalsbruk, FN-steel med 180 anställda, i konkurs.

– Blir det ingen fortsättning på den verksamheten måste vi räkna med att skatteintäkterna minskar.

Som bäst försöker församlingen sälja de fastigheter som man inte behöver. I år har man sålt Sockenstugan. Den syns alltså inte i bokslutet för 2011. Förhandlingar pågår också om försäljning av ett annat objekt som ännu inte nått fullmäktige.

– Försäljningarna ger inkomst men inga stora inbesparingar då husen har stått tomma, säger Gustafsson. Vi ser också över personalläget. Vid pensioneringar försöker vi först omplacera internt.

”Om vi får rå oss själva så har vi ekonomin under kontroll. Vi har haft goda resultat några år då vi lyckats skrapa ihop eget kapital för stora investeringar.”
Kjell Storgeust

Läget under kontroll i Närpes

I Närpes ser samfällighetens ekonomichef **Kjell Storgeust** med tillförsikt på framtiden.

– Om vi får rå oss själva så har vi ekonomin under kontroll. Vi har haft goda resultat några år då vi lyckats skrapat ihop eget kapital för stora investeringar. Närpes och Övermark kyrkor är renoverade medan Pörtom kyrka är på gång. Det stora projektet just nu är att utvidga begravningsplatsen i Närpes för 700 000 euro. Det finansierar vi med eget kapital. Vi har inga lån och en relativt låg skatteprocent på 1,5. Årsbidraget ifjol var över 205 000 euro och överskottet 84 000 euro.

Skatteintäkterna i Närpes ökade med 160 000 euro jämfört med 2010.

DET HÄR SATSADE FÖRSAMLINGARNA PÅ 2011

- **Barn-** och ungdomsarbete: 335 milj. euro
- **Församlingsarbete:** 281 milj. euro
- **Tjänster:** 136 milj. euro
- **Begravningsväsendet:** 114 milj. euro
- **Musik:** 57 milj. euro
- **Mission** och internationell verksamhet: 50 milj. euro
- **Information** och kommunikation: 40 milj. euro
- **Kyrkobokföring:** 23 milj. euro
- **Fastighetskostnader** som inte hänförts någon annanstans: 1 milj. euro
- **Förvaltningskostnader** som inte hänförts någon annanstans: 1 milj. euro
- **Alla** församlingar sammanlagt 1 038 milj. euro

DOMKAPITLET PRÄSTASSESSOR

Lemberg återvald assessor

Kyrkoherden i Pernå, **Robert Lemberg**, fick förnyat förtroende i valet av prästassessor till domkapitlet förra veckan.

Enligt det preliminära resultatet fick Lemberg 70 röster mot 21 röster för **Magnus Riska**. De övriga valbara **Berndt Berg**, **Stefan Djupsjöbacka**, **Johan Westerlund** och **Björn Öhman** fick strö röster.

Valet hade rekordmånga valbara präster. Valbara är präster som avlagt högre pastoralexamen och innehar ordinarie församlingstjänst. Mandatperioden är tre år.

KCSA FUNKTIONSHINDER

Fyra vill bli omsorgspräst

Fyra personer har sökt tjänsten som omsorgspräst vid Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA).

De sökande är församlingspastorn i Kyrkslätts svenska församling **Monica Heikel-Nyberg**, församlingspastorn i Sund-Vårdö församling **Mathias Junell**, komministern i Eskilstuna församling **Krista Riipinen** och sjömanspastor **Ben Thilman**.

Omsorgsprästen ansvarar för att svenska församlingsmedlemmar med kognitiva funktionshinder får kyrklig betjäning.

BLOGG NYCKELN

Ny blogg blir kyrktorg på nätet

Kyrkans central för det svenska arbetet öppnar en blogg. Nyckelnbloggen riktar sig till församlingsanställda, frivilliga och andra intresserade. Bloggen ska komplettera tidningen Nyckeln som utkommer fyra gånger om året. Adressen är kcsa.fi/nyckeln.

– Vi lanserar bloggen lagom till kyrktorget i prosterierna men tänker oss att bloggen kan bli ett virtuellt kyrktorg som fungerar året om. Där får vi som arbetar i kyrkan, anställda eller frivilliga, mötas och utbyta tankar, säger bloggansvariga **Pia Kummel-Myrskog**.

Vad värderar vi inom tro och livsåskådning?

FORSKNINGSPROJEKT. Värderingar och världsbilder ska undersökas i ett nytt forskningsprojekt vid Åbo Akademi. Fokus ligger på att spegla samtiden och och ge en korrekt bild av olika rörelser.

TEXT:
MICHAELA ROSENBACK

Genom projektet Perspektiv på världen ska Åbo Akademi undersöka och granska hur människor i dagens samhälle förhåller sig till livsåskådning och religion.

– Vi upplever idag å ena sidan ökad mångkulturalitet och å andra sidan olika strävanden att värna om den egna integriteten i form av rötter och traditioner. I samband med det här växer nya rörelser och intressen fram. Vi vill förstå vad som är viktigt i människors liv i dag och vilka värderingar det är som driver dem, säger projektledare, professor **Peter Nynäs**.

Nynäs lyfter fram i synnerhet tre rörelser som intresserar forskningsgruppen särskilt mycket.

– Vi vänder oss speciellt till personer som identifierar sig med rörelser som betonar sekulär humanism och ateism, den rätta kristna tron och dess grund, eller natur och ekologiska principer.

Tanken med projektet är att ge en mer nyanserad bild av hur människor som representerar rörelserna i dagens samhälle funderar kring livsåskådning och religion.

– Vi fokuserar på de här rörelserna eftersom de alla är mycket aktuella och bidrar till att forma det samhälle vi lever i.

Rent praktiskt kommer forskningsmetoden att basera sig på både en enkät och en intervju.

Unikt för undersökningen är att den ger utrymme för ett brett spektrum av världsåskådningar, oberoende om de är traditionellt religiösa, humanistiska eller ateistiska.

– Vi hoppas nå ut till personer som identifierar sig med de olika kategorierna.

Forskningsprojektet finansieras av Finlands Akademi och sträcker sig över en fyraårsperiod. Förhandsarbetet har pågått i ett år och arbetet med enkäterna och intervjuerna inleds i höst.

FORSKARE MIKA Lassander och professor Peter Nynäs jobbar båda med projektet Perspektiv på världen. Förra veckan presenterade de projektet på The European Association of the Study of Religions- konferensen i Södertörn, Sverige.

VILL MAN inte klotta med färger kan glasyren förstås också vara vit.

Låt barnen baka kalaskakor

KYRKKAFFE. Pepparkaksformarna ligger just nu i dvala, men med det här receptet behöver man inte vänta på det roliga.

TEXT OCH FOTO:
KARIN ERLANDSSON

Kakorna passar utmärkt att göra tillsammans med barn till exempel i församlingens barnklubb.

De godaste kakorna på kalasen då jag var liten var cirkuskexen: fyrkantiga kakor med fäggrann glasyr ovanpå. Samma kex, i lite nytt format, finns fortfarande kvar på kexhyllan, men man kan också baka dem själv.

Jag har utgått från ett pepparkaksrecept men bytt ut julkryddorna mot vanilj. Degen blir smidig och är lätt att både kavla och trycka ut formar i. Glasyren kan smaksättas enligt färg: till exempel lite apelsinskal i den orange, lite krossad lakrisal i den svarta och kakao i den bruna. Vill man inte klotta med färger kan glasyren förstås också vara vit.

Degen ska vila i kylskåpet minst ett par, tre timmar och helst över natten innan den används.

Fördela glasyren i olika skålar och färg- och smaksätt efter humör.

Karins kyrkkaffe

är en serie recept och tips på goda bakverk som lämpar sig exempelvis för kaffestunden efter gudstjänsten. Läs mera recept på Karins blogg: **lopptorget.ratata.fi**

KALASKAKOR

- **1 dl** ljus sirap
- **2 dl** socker
- **150 g** smör
- **1** vaniljstång/**2 tsk** vaniljsocker
- **1** ägg
- **1 tsk** soda
- **ca 7 dl** vetemjöl + lite till utbakning

GLASYR:
- **2** äggvitor
- **6–7 dl** florsocker
- **karamellfärg**
- **ev.** smaksättning
- **ev.** strössel

• **Skåra vaniljstången** längs med hela stjälken. Skrapa ut fröna och blanda frön och stång med sirap, socker och smör i en mellanstor kastrull. Smält under omrörning ett par minuter, men låt inte smeten koka.

• **Ta kastrullen** från värmen, ta bort vaniljstången och rör ner övriga ingredienser. Använder du vaniljsocker istället för stång rör du ner det här. Degen får vid det här skedet vara ganska lös. Täck över kastrullen med plastfolie och ställ i kylen ett par timmar eller över natten.

• **Kavla ut** degen precis som med pepparkakor och tillsätt mjöl efter behov. Lägg kakorna på en plåt med bakplåtspapper och grädda i 225 grader cirka 5 minuter. Tiden beror på kakornas storlek. Låt kakorna svalna.

• **Vispa äggvitorna** i en ren och torr skål och tillsätt florsockret lite i taget tills glasyren är så hård att visparna efterlämnar spår. Det tar minst ett par minuter. Fördela glasyren i olika skålar och färg- och smaksätt efter humör.

• **Bred glasyren** ovanpå kakorna med en kniv, strössla direkt och låt glasyren stelna innan servering.

OPINION UNDERSÖKNING

Tyck till om församlingen

Helsingfors församlingar vill uppmana sina medlemmar att tycka till och komma med önskemål gällande sin kyrka och sin församling.

Fram till och med den 10 september kan man anonymt föra fram sina åsikter via en enkät på hemsidorna helsingforsforsamlingar.fi och onskekyrkan.fi.

– Vårt mål är att få nya och annorlunda tankar till utvecklandet av vår verksamhet i Helsingfors, säger biskop **Irja Askola**.

Undersökningen görs på både finska och svenska.

FÖRÄNDRING BYRÅKRATI

Klarare och enklare förvaltning

Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland vill utveckla sin centralförvaltning. Målet är att förtydliga förvaltningsorganens uppgifter och befogenheter inom kyrkans centralförvalning.

Det här är ett sätt att möta de utmaningar som kyrkan ställs inför i samband med det minskande antalet medlemmar och församlingarnas strukturförändningar.

På förslaget om vad som ska ändras finns bland annat att Kyrkans utrikesråd ska upphöra och att ärkebiskopen inte längre ska fungera som ordförande för kyrkomötet.

HÄLSA RELIGION

Forskning: Religion hälsosamt

– Andliga övertygelser kan vara ett redskap för att hantera stress, säger professor **Dan Cohen** vid University of Missouri.

Oberoende av religion förbättrar andlighet särskilt den mentala hälsan och leder till lägre grad av emotionell instabilitet och högre grad av extraversion.

– Forskningen visar att den mentala hälsan hos människor som återhämtar sig från olika skador, såsom cancer, hjärtattack, ryggmärgsskada och hjärnskada, är nära förknippad med positiv andlighet.

KYRKPRESSEN TORSDAG 30.8.2012 • NR 35
09-612 615 49, redaktionen@kyrkpressen.fi

PRESENTATION

Livets pärlor

I Boken De gömda skatterna (Fontana Media 2012) delar Matti Sihvonen med sig av sina tankar kring livets stig i gemenskap med Gud. Våra dagar skapar tillsammans ett pärlhalsband. Vissa pärlor är ljusa och stora medan andra är skrovliga och mörka. Men i tacksamhetens sken får alla pärlor en unik skönhet.

Boken består av flera korta texter som aldrig täcker mer än ett uppslag. Livsvisdomarna och funderingarna kring bland annat tvivel, välsignelse och tacksamhet varvas med situationer berättade ur en jag-synvinkel.

”Jag satt en dag vid mitt skrivbord och funderade på vad jag skulle säga i min predikan i församlingen. Plötsligt stod en liten pojke vid min sida och frågade vad jag höll på med. Jag berättade att jag skrev på en predikan. Pojken sade: ”Jag har också en predikan.” Då jag frågade honom vad han menade svarade han: ”Det är en sådan här predikan: borde vi inte vara fastspända vid Jesus så som man är fastspänd med säkerhetsbälte i bilen?” Det var den bästa predikan jag någonsin hade hört. I den finns allt man behöver i sitt trosliv. Då man är fastspänd vid Jesus är man trygg.”

Boken innehåller harmoniska bilder som stöder texterna utan att ta överhand. Bibelcitat används många gånger som utgångspunkt för Sihvonens egna reflektioner. Min favorittext berör ett ämne som många kämpar med hela livet, att känna att man duger.

”Du är förälskad men är inte säker på vad den andra tänker om dig. Du har sökt en tjänst och kallas på anställningsintervju. Duger jag? Varför dög jag inte? Än Gud sedan, duger jag för honom?”

I boken ges svaret. För hans renhets och heligheths skull duger du.

MICHAELA ROSENBACK

Religion en positiv faktor för invandrare

KONFLIKTLÖSNING. Det finns en positiv potential i religionen när det gäller konfliktlösning. Men vårt samhälle tar inte vara på den, säger Katri Kyllönen, nybliven doktor i religionsvetenskap.

TEXT OCH FOTO: **ROLF AF HÄLLSTRÖM**

Det är inte bara Finland som har svårt med religionen. Också i världen i stort verkar man utgå från att religion innebär ett problem. I medierna har religion nästan blivit en synonym för fanatism.

– Lika väl som man kan uppmana till våld i religionens namn, lika väl kan religionen användas för att skapa fred, säger **Katri Kyllönen** och hänvisar till den senaste händelseutvecklingen i Somalia där för övrigt Kyrkans utlandshjälp spelat en aktiv roll.

I och med att de religiösa ledarna inom Somalias klaner togs med i fredsprocessen har man i dag kommit så långt i samhällsbygget att man kunnat samla en någorlunda representativ folkförsamling i landets huvudstad.

Respekt för religionen

Katri Kyllönen försvarade i början av månaden sin doktorsavhandling om medling i tvister där en eller bägge parterna är invandrare. Hon granskar allt från den offentliga medlingen i brottsmål som misshandel och skadegörelse ända till religiösa konflikter inom samma invandrargrupp.

Bland muslimerna i vårt land finns mycket sammansatta grupper som kommer från olika håll.

– Redan rätt sätt att be kan ge upphov till en konflikt, noterar hon.

Kyllönen lyfter fram religionens betydelse som sådan. Ett av fallen i hennes avhandling handlar om en maktkamp inom ett muslimskt samfund. Det intressanta är att man kontaktade en person inom kyrkans invandrarverksamhet för att sköta medlingen inom gruppen.

– Bara det att han var en religiös person gav honom auktoritet fast han tillhörde en annan religion, säger Katri Kyllönen.

Religiöst språk underlättar

De flesta tvisterna sköter invandrare inom den egna gruppen. Det brukar i regel gå att hitta någon opartisk person som åtnjuter allmänt förtroende och som har den kunskap som behövs. Medlaren kan ha en religiös position men det är inte nödvändigt.

Det viktiga är att bland invandrare spelar religionen en roll. Också i rent världsliga frågor kan det vara lättare att nå en lösning om man använder ett religiöst språk och citerar bibeln eller koranen. Går det inte blir nästa steg ofta att vända sig till prästen eller imamen.

I avhandlingen framgår det också att samma regel gäller för invandrare som levt många år i Finland och blivit mer sekulariserade.

– Också för dem är religionen en viktig del av medlingsprocessen.

Blinda myndigheter

För vanliga finländska byråkrater är religion bara ett kryss i en ruta. Religionen ses inte som den tillgång den är. Detta trots att man samtidigt eliminerar en viktig faktor när det gäller att skapa en förtroendefull atmosfär.

I avhandlingens teoretiska del kritiserar Kyllönen myndigheternas blindhet när det gäller religionen.

– Man ser inte vilken potential det finns i religionen när det gäller att lösa konflikter, säger hon. Det är en allvarlig brist eftersom myndigheternas palett inte är särskilt bred när det gäller att lösa invandrarproblem.

ATT BARA se religion som en hotbild är ett mycket snävt tänkande, säger religionsvetaren Katri Kyllönen.

Ett faktum som återkommer flera gånger i Kyllönens avhandling är förtroendet bland invandrare för de kyrkans anställda som arbetar bland dem. Enligt undersökningen får de medla i en bred skala konflikter med början från familjeproblem.

Viktigt är att det är just religionen som är föremål för förtroende, fast det är en annan religion, understryker Kyllönen.

Plats för dialog

Intitiativet till medling i brottmål kommer alltid från polisen eller åklagaren.

– Invandrare för inte frivilligt en tvist till medling, säger Kyllönen. De har inte det behövliga förtroendet för myndigheterna.

Vårt officiella medlingssystem går ut

PÅ TVÄREN TOMAS VON MARTENS

Dawkins fula flundra

Den kände ateisten och bästsäljande populärvetenskapliga författaren Richard Dawkins har tillskrivits ett smått komiskt uttalande om flundran och dess utseende. Flundran är en platt fisk med ett huvud som är osymmetriskt placerat och som ser vanartat och förvridet ut. Munnen är liten och sned och ögonen sitter ibland på den ena sidan av huvudet och ibland på den andra.

På flundran kan man tydligt se en evolutionär utveckling eller förändring och anpassning till miljö och omgivningens krav. Det är väl ungefär detta som också är Dawkins argument men med tillägget att flundran är en så ful fisk att denna fulhet i sig är ett tungt argument mot att den kan vara skapad av en god Gud.

Argumentetet låter som ett dåligt skämt men är om jag förstått saken rätt, nog allvarligt menat av Dawkins. Evolutionen styrs av slumpen och därför finns det så mycket i naturen som verkar oändamålsenligt, menar man.

Det här argumentet mot Gud döljer flera outtalade antaganden om Gud som inte är helt uppenbara vid en första anblick. Ett av dessa bakomliggande antaganden är att om det finns en Gud så måste han vara god och det han skapar måste vara estetiskt acceptabelt, alltså vackert. Det här visar att Dawkins har en i grunden helt bibeltrogen gudsbild. Det finns en tro också bakom otron. Vad som är vackert och gott, och vad som inte är det – är sedan en smakfråga som kan diskuteras. Till exempel med Gud.

på att allt ska ventileras under en enda session. För många invandrare betyder det att de varken kan ge uttryck för sina känslor eller säga vad de har på hjärtat.

– Det skulle vara viktigt för dem att få igång en dialog, säger Kyllönen som anser att också integrationen skulle må bra av att myndigheterna inte skulle ställa religionen åt sidan.

I det stora hela skulle det vara bra om de statliga invandrarmyndigheterna skulle få upp ögonen för kyrkans bredda invandrararbete, säger Kyllönen. Där finns ett färdigt förtroende.

Fredsarbetare

Kyllönen, som bott en termin som gymnasist på Sri Lanka under inbördeskriget, har själv varit aktiv fredsarbetare på västra Kalimantan – Indonesiens del av ön Borneo.

– Muslimerna går i sina universitet och de kristna i sina, det finns inte mycket kontakt dem emellan, säger hon.

Som religionsvetare har hon helt enkelt undervisat i ”de andras” religion och lärt ut att muslimer och kristna har också gemensamma värderingar. Ett visserligen långsamt men också ett sätt att visa på den potential som finns i religionen.

Positiv inställning inte allt

Allt går inte att lösa med en positiv inställning. Det jobbas redan en del med hedersrelaterat våld, men den sortens frågor behandlas sällan utanför den egna gruppen.

Kyllönen vet om fall där invandrarkvinnor vänt sig till kyrkans folk och den vägen gjort en polisanmälan. Men myndigheter följer sina rutiner och till dem hör inte samarbete med andra.

– När fallet sedan går vidare tappar kvinnan den enda stödperson som hon litar på. Det gör det hela mycket problematiskt, säger Kyllönen.

”Bara det att han som kyrkans invandrararbetare var en religiös person gav honom auktoritet fast han tillhörde en annan religion.”

UTBILDNING

öppna universitetet vid Åbo Akademi

Krydda vardagen – studera teologi!
Är du nyfiken på frågor som berör religion, kyrka och samhälle?

Grundkurser i allmän teologi (5 sp) kan i år avläggas vid EFÖ i Vasa och Kredu i Nykarleby eller som nätkurser på distans.

Specialkurser i Åbo (10 sp): Kroppens teologi, Rum för det heliga, Borgå stift - historia, nutid och framtid

Alla öppna universitetets kurser i teologi, se:
www.abo.fi/student/allmteol

Kontakta **Maria Söderbacka**,
tfn: (02) 215 4740, maria.soderbacka@abo.fi

Centret för livslångt lärande vid Åbo Akademi
och Yrkeshögskolan Novia

Åbo Akademi

www.abo.fi/opu

STUDERA TEOLOGI PÅ DIN HEMORT!

Allmän teologi (25 sp) inleds nu i Nykarleby / Vasa

Gamla testamentet I, 5 sp
21-23.9 2012
KREDU, Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby

Dogmatik I, 5 sp
26-28.10 2012
KREDU, Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby

Nya testamentet I, 5 sp
8-10.3 2013
EFÖ, Evangeliska Folkhögskolan i Österbotten

Kyrkohistoria I, 5 sp
12-14.4 2013
EFÖ, Evangeliska Folkhögskolan i Österbotten

Studierna ordnas i samarbete med CLL, Centret för livslångt lärande vid Åbo Akademi. Välkommen med din anmälan till respektive utbildningsplats!

www.abo.fi/opu, www.kredu.fi, www.efo.fi

KUNGÖRELSER

Kyrkan i Helsingfors

TILLKÄNNAGIVANDE

Helsingfors kyrkliga samfällighets **gemensamma kyrkofullmäktige** *sammanträder torsdagen den 13 september 2012 klockan 18 i Församlingarnas hus, Tredje linjen 22.*

En förteckning över ärenden som kommer att föredras vid sammanträdet är från och med 5.9.2012 framlagd på anslagstavlorna vid Helsingfors församlingars pastorsexpeditioner och hos den kyrkliga samfällighetens registratur, adress Tredje linjen 22.

Föredragningslistorna och beslutsförteckningarna kan läsas på webben: **luottamus.helsinginseurakunnat.fi/kvsto**. Föredragningslistorna publiceras ca en vecka före mötet och beslutsförteckningarna ca en vecka efter respektive möte.

Helsingfors, den 20 augusti 2012
Ordförande

Kom med i His Master's Noise!

Kören övar tisdagar kl.19-21 i Andreaskyrkan, Helsingfors. Nya medlemmar tas emot **4.9**, **11.9** och **18.9**. Inget inträdesprov, alla 15 år fyllda är välkomna med!
För mer information:
nicklas.holmgard@gmail.com / **hismastersnoise.net**

Kyrktorget nära dig !

Utställning och försäljning kl. 14–18

4.9 Nykarleby församlingshem
5.9 Oravais församlingshem
6.9 Närpes församlingshem
11.9 Åbo, Aurelia
13.9 Mariehamn, Margaretagården

Kyrktorget

evl.fi/kyrktorget

Fontana Media

KYRKPRESSEN TORSDAG 30.8.2012 • NR 35
09-612 615 49, redaktionen@kyrkpressen.fi

I GUDS TJÄNST. Visst kan man tjäna Gud i vardagen där man befinner sig. Men för tio år sedan upplevde Håkan Häggblom att det var dags att stiga ur arbetet som ekonomichef på familjeföretaget och tjäna Gud på heltid.

Lämnade företaget för att tjäna Gud

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

Håkan Häggblom var i fyrtioårsåldern då han upptäckte Guds storhet.

– Jag läste bland annat en bok av **Anita Barker**. Hon berättade hur Gud helade henne då hon suttit i rullstol flera år. Jag greps av hur ofattbart stor Gud är. Jag ville tjäna honom på heltid.

På femtiotalet startade Häggbloms pappa en metallverkstad som hans fyra söner tog över på åttiotalet.

– Jag erbjöd mina bröder att köpa ut mig men de ville hålla min plats kvar. De sa till mig att pröva ett år eller sju och kom tillbaka om du vill. Så jag steg ur aktiv tjänst. Jag lyfte ingen lön men behöll mina aktier så jag fick dividend.

Några år senare såldes företaget till ett investeringsbolag och fungerar än idag.

Vad det svårt att stiga ur företaget?

– De första åren var svåra. Det svåraste var människofruktan. Jag visste inte vad affärsbekanta jag mötte på stan tänkte. Trodde de att jag flippat ur eller drabbats av burnout.

Förstod din pappa och dina bröder dig?

– Jag tror inte att mina bröder förstod. Jag sa som det var och att Gud existerar och helar än idag. Pappa sade att det är mitt liv jag ska leva. Han förstod mig och han gav mig sin välsignelse.

De följande åren var Häggblom aktiv på olika håll; Oasrörelsen, Nokia Missio och Crosspoint.

– Jag var förebedjare och jag fick se ett och annat helande. Jag var ivrig som alla som börjar arbeta för Herren.

Dörren öppnades till Jerusalem

Tre år efter att han steg av företaget ville Håkan Häggblom ha något mera fast att göra. Familjen planerade att resa tillsammans med Ungdom med uppgift hösten 2008. Men i stället öppnades dörren till den Internationella kristna ambassaden i Jerusalem, ICEJ.

– Jag fick höra att de skulle behöva någon med min erfarenhet. Jag diskuterade med min hustru och vi kom till att ifall Gud står bakom det så blir jag antagen. Vi bad att Herrens vilja skulle ske.

Håkan Häggblom såg att Gud faktiskt var med honom. Alla bitar föll på plats.

– En person ville köpa min bil, en annan ville ta över hyreskontraktet för mitt kontor och köpa alla möblerna.

De listade allt de önskade av en bostad; antalet sovrum, utsikten och att man fick ha hund. I mars 2008 besökte de Jerusalem för att sondera bostadsläget, medvetna om att husen de såg inte skulle vara på marknaden i juli när flytten blev aktuell för dem.

– I en bostad möttes vi av en hund. Antalet rum stämde och den hade en stor terass med fin utsikt över en dal där man såg Jerusalem på andra sidan. Den var perfekt. Men husägaren sa att det fanns ett problem, han kan inte hyra ut den före juli. Exakt vad vi behövde.

Israel svartmålas

På ICEJ var Häggblom anställd som administrativ chef. Barnen gick i internationell skola.

– Ett av ICEJ:s syften är att balansera upp nyhetsflödet från Mellanöstern. Det är ofattbart hur media i väst, även kristna, i allt försöker svartmåla Israel. Visst sker det övertramp från den judiska sidan men också från den palestinska sidan.

Vad tror du svartmålningen beror på?

– Den enda orsaken jag kan tänka mig är andlig krigföring. Israel är den enda demokratin i Mellanöstern. Där behandlas både judar och araber lika bra på sjukhusen. Palestinier som nyss kan ha sprängt bomber mot israeliska mål får sjukvård. Det har även araberna bekräftat. Men ändå målas Israel upp som en tyrannstat.

– Visst är palestiniernas rörelsefrihet begränsad. Men det är den för att det finns terrorister.

Tjugo procent av israelerna är araber. De har samma rättigheter som judarna och får röra sig fritt. Tjugo procent av examen på univeristeten avläggs också av araber.

”Kristna har setts som värre än pesten för många och det går inte på kort tid att ändra det som skett i historien.”

Håkan Häggblom

En miljon talar ryska

Häggblom tycker inte att hans bild av Israel ändrat under de tre åren där.

– Jag har alltid ansett att judarna är Guds folk och har sin speciella plats i Guds plan. Men någon Israelfanatiker har jag aldrig varit. Med egna ögon har jag sett judar återvända till Israel. ICEJ fick hundratusen dollar av USA för att flyga återflyttande judar från Ryssland. Jag var med om att förhandla fram ett avtal med det israeliska flygbolaget El Al om detta.

Judarna kommer till Israel från hela världen. En miljon talar ryska i Israel i dag. De kommer också från USA, Sydafrika och Sydamerika.

– Just nu är jag med om att organisera flygningen av en grupp bneiche från nordöstra Indien till Israel genom att diskutera med olika flygbolag. Stammen har blivit erkänd av den israeliska staten som ättlingar till Manasse. Bneiche följer de judiska sederna, firar sabbat och de judiska högtiderna.

Det sägs att intresset för Jesus bland icke messianska judar har ökat. Har du noterat det?

– Bland sekulära judar har rädslan för Jesus minskat men nåt ökat intresse har jag inte sett.

HÅKAN HÄGGBLOM har lovat leda All-kristen bokhandel i två år. Han väntar med spänning på att Gud ska visa nästa steg.

Kristna har setts som värre än pesten för många och det går inte på kort tid att ändra det som skett i historien. Socialavdelningen inom ICEJ har sett en attitydförändring gentemot kristna under de senaste tio åren. Tidigare påmindes de ofta om allt lidande judarna utsatts för av kristna i Jesu namn.

ICEJ evangeliserar inte, men säger öppet att hjälpen kommer från kristna från hela världen som vill hjälpa. Man pekar på Jesus genom handling.

Behöver judarna tro på Jesus för att bli frälsta eller räcker det att de är judar?

– Jag vet inte vad jag ska tro. Men jag behöver heller inte ta ansvar för vad Gud gör med judarna. Det står ju att han ska ta av dem slöjan från deras ansikten så att de ska se. Vi såg hur judarna samlades varje morgon vid soluppgången till morgonbön i synagogan. De ber till Gud Fader, alltså Bibelns Gud mycket mer än vad vi gör. Jag har svårt att tro att Gud förkastar dem bara för att de inte ber genom Jesus. Jag vet att Jesus är vägen, sanningen och livet och att ingen kommer till Fadern utom genom Jesus. Men Jesus, Gud och den Helige Ande är också ett.

Tillbaka i Karleby

Efter tre år i Israel har familjen återvänt till Karleby.

”Det är ofattbart hur media i väst, även kristna, i allt försöker svartmåla Israel.”

Håkan Häggblom

– Det var det en lämplig tidpunkt med tanke på barnens skolgång. Jag blev också tillfrågad om att bli verksamhetsledare för Ebeneser Volontary Service.

Föreningen är ett missionscenter som driver mission genom en bokhandel.

– Mission kan drivas både lokalt genom böckerna och globalt genom de vinster vi får från bokhandeln. Jag tror på vårt koncept även om det är svårt för kristna bokhandlar idag. En bokhandel som förmedlar kristen litteratur är en stor välsignelse för hela nejden. När Jesus blev frestad sade han att det står skrivet. Det är mycket som är skrivet idag och vi behöver gå till källan.

I höst planerar Häggblom att utveckla verksamheten med en verkstad där kvinnor och män som tycker om handarbete av olika slag kan sälja alster för missionen.

EBENESER VOLONTARY SERVICE

- **Missionscenter med** bokhandel, loppmarknad och cafeteria i Karleby, Vasa och Jakobstad.
- **Stöder barnhem** i Indien, en missionär i Thailand genom Fida, lokala evangelister bland muslimer i Indien och Nepal, rehabiliteringscenter för fattiga familjer i Etiopien.
- **Fadderbarnsverksamhet bland** annat i Brasilien, Indien, Nepal, Thailand.
- **Stödde missionen** med 40 000 euro i fjol, inklusive fadderbarnsverksamheten.
- **Ett tiotal** anställda.

INTERNATIONAL CHRISTIAN EMBASSY

- **Huvudkontor i** Jerusalem
- **Har trots** namnet ingen diplomatisk status.
- **Kontor i** 60 länder, Finland är när det gäller understöd ett av de största bidragsländerna.
- **Arbetet som** utgår från Jesaja 40:1 har tre huvudlinjer: informera om Israel och läget där, samla in medel och socialarbete i Israel bland fattiga, åldringar och överlevande från förintelselägren.
- **Hjälpen når** inte bara judar utan också andra folkgrupper i den proportion de finns på orten.

KYRKPRESSEN TORSDAG 30.8.2012 • NR 35
09-612 615 49, redaktionen@kyrkpressen.fi

Mixa och Matcha

FRÅGESPORT. Mixa och matcha dina kunskaper i Kyrkpressens frågesport. Vår tolfte tävlande är Michael Franck. Konstruerad av Jesper von Hertzen.

MEDTÄVLARE MICHAEL FRANCK

Namn: Michael Franck.
Ålder: 57.
Yrke eller titel: Dokumentärfilmare, ansvarig producent och företagare.
Hemort: Helsingfors och Fiskars.
Favoritidrottsgren eller/och -lag: Gymnastiserar och seglar men det är mera friluft än idrott. Vet inte vad jag ska säga ...
Favoritmat och -dryck: Allt som innehåller havre på matsidan och på drycksidan sodavatten och viner.
Lyssnar helst på: Intressanta och gripande berättelser som man får skratta och gråta till, det inkluderar också musik.
Tråkigaste hemgörat: På lande skulle det ha varit att tömma tuppen, men det har blivit så enkelt nuförtiden. Hm ... att leta efter sina grejor.
Rekommendera en bok!: Kan på förhand rekommendera Jörn Donners Mammut som är på väg ut på marknaden och Sofi Oksanens Utrensning (Puhdistus) tog mig en hel vinter att läsa, den var så viktig att läsa.
Min åsikt om frågesporter: Rädd för dem på grund av dåligt självförtroende.

FRÅGESPORTSRESULTAT: 17/25

Kombinera följande

GLASSMÄRKEN & URSPRUNGSLAND

a) Häagen-Dazs	1) Finland
b) Mövenpick	2) Schweiz
c) Viennetta	3) Storbritannien/Nederländerna
d) GB Glace	4) USA
e) Pappagallo	5) Sverige

Resultat: 2/5

FOTBOLLSSERIER & LÄNDER:

a) Primeira Liga	1) Spanien
b) La Liga	2) Portugal
c) Serie A	3) Frankrike
d) Ligue 1	4) Italien
e) MLS	5) USA/Kanada

Resultat: 2/5

FINLANDSSVENSKA DIKTARE & DIKTSAMLINGAR MED ÅRTAL

a) Rabbe Enckell	1) Andedräkt av koppar (1946)
b) Henry Parland	2) Rosenaltaret (1919)
c) Edith Södergran	3) Rytm och rim (1899)
d) Jarl Hemmer	4) Röster (1914)
e) Arvid Mörne	5) Idealrealisation (1929)

Resultat: 5/5

ASIATISKA STÄDER & UNGEFÄRLIGA BREDDGRADER

a) Aleppo	1) 22 N
b) Shanghai	2) 31 N
c) Dubai	3) 33 N
d) Baghdad	4) 36 N
e) Hong Kong	5) 25 N

Resultat: 3/5

GREKISKA GUDAR OCH GUDINNOR & TEMA

a) Hypnos	1) Vinets gud
b) Helios	2) Sömnens gud
c) Iris	3) Handelns och samfärdselns gud
d) Dionysos	4) Regnbågens gudinna
e) Hermes	5) Solgud

Resultat: 5/5

Svaren:
Glassmärken & ursprungsland: a-4, b-2, c-3, d-5, e-1
Fotbollsserier & länder: a-2, b-1, c-4, d-3, e-5
Finlandssvenska diktare & diktsamlingar med årtal: a-1, b-5, c-2, d-4, e-3
Asiatiska städer & ungefärliga breddgrader: a-4, b-2, c-5, d-3, e-1
Grekiska gudar och gudinnor & tema: a-2, b-5, c-4, d-1, e-3

Värdhuset följer den hållbara utvecklingens principer.
Vi är nu godkända som medlem i ECEAT Suomi ry

Majatalo Box Bed & Breakfast Värdshus
Spjutsundsvägen 103 , 01190 Box - Sibbo
www.boxvardshus.fi
tel 050 59 24 255 / Gustav Söderström
(slow food östra nyland´s ledare)

I höst öser vi igen ur Nylands späckade kulturlårar – traditioner möter nutid.
Nyländsk Afton
I LOVISA IDRÖTTSHALL lö 6.10. 2012 kl. 18.00
• Frida Andersson
• Satin Circus
• Robin Hund & Hans glada orkester
• Smakbitar ur de Nyländska sommarteatrarna
• Tomas Järvinens houseband
• Och såklart överraskningar.....
Biljetter och info: ÖNUF, tel. (019) 532 412
25,-/15,- inkl. servering • www.nylandskafton.fi

Tro Hopp och Kärlek
Design: Tobias Mellberg
Smycket är c.a. 23mm högt, tillverkat i sterling-silver och levereras med kedja och ask.
” Kärleken är det centrala, stödd av hoppet och tron”
Pris 39,50€/inkl postkostn.
Sänd in din beställning till
Jonnys Försäljningstjänst
Petalaxvägen 18, 66240 Petalax
Telefon 06-347 0608 cjcenter@malax.fi
Namn:_____ Tel:_____
Adress:_____
_____ Antal

VÅR ERFARENHET - ER TRYGGHET
Med omsorg och omtanke om Er
Begravningsbyrå
Marjamäki
Även gravstenar m.m.
Herrholmsgatan 14, Jakobstad. Tfn 06 7231730 dygnet runt
Finlands Begravningsbyråers Förbund
auktoriserad begravningsbyrå

Helig, Helig, Helig
Kyrkhelg i Karleby
Rune Imberg(Sve), Solveig o Micael Tulin(Sve) m.fl.
14-16.9 2012
Fredag 14.9
Kl 19.00 Helige Fader - Inledningsmöte
Kvällste
Kl 22.00 Helighetslängtan - Ungdomsmässa
Lördag 15.9
Kl 9.00 Morgonandakt och lovsång
Kl 9.30 Guds Helige - Bibelstudium
Kl 10.45 Parallellprogram
Kl 12.15 Lunch
Kl 13.30 SEMINARIER I
Kl 15.00 Kaffe
Kl 15.30 SEMINARIER II
Kl 17.00 Middag
Kl 18.40 Lovsång
Kl 19.00 Helig, Helig, Helig - Festkväll
Kvällste
Kl 22.00 Avskild för den Helige - Ungdomsmöte
Söndag 16.9
Kl 10.00 Morgonandakt (Yläsali)
Kl 10.15 Helige Ande - Bibelstudium
Kl 12.00 Guds omsorg - Festmässa
Särskilt **barnprogram** både för barn under och över skolåldern!
Man kan **lyssna på talen** i realtid via hemsidan!
Kyrkhelgen hålls i Gamlakarleby Stadskyrka och Församlingscenter (Västra kyrkogatan 17)
www.kyrkhelg.fi

WWW.KD.FI
TACK!
för att du röstade på oss i riksdagsvalet 2011.
Vi kan samarbeta och därför hörs din röst i regeringen.
HEM
• Det traditionella äktenskapet bevaras
• Hemvårdsstödet bevaras
• Inkomstnivån för de sämst bemedlade höjs
• Ungdomsgarantin förverkligas
• Äldreomsorgslagen möjliggörs
TRO
• Vi försvarade framgångsrikt religionsundervisningen
• Vi förbättrade de kristna skolornas ställning
• Penninginsamlingstillstånd för församlingar och föreningar förenklades
• Församlingarna fick pengar för grundrenoveringar
FOSTERLAND
• Vi sköter om landets inre säkerhet
• Polisen får nödvändiga tilläggsresurser
• Vi kräver säkerheter för stöd till euroländer
• Vi bromsar statens skuldspiral
• Vi sköter om det som berör din ekonomi

STÄLL UPP SOM KANDIDAT!
“Vi klarar oss inte utan ditt stöd. Lämna in din kandidatansökan redan idag!”
Päivi Räsänen
INRIKESMINISTER
Fyll i ansökan via www.kd.fi eller ring/texta ditt namn till 044 552 5030. Läs mer på www.kristdemokraterna.fi

UR EVANGELIET

”De gav alla av sitt överflöd, men hon gav i sin fattigdom allt hon ägde, allt hon hade att leva på.”

Läs mera i
Mark. 12:41–44

OM HELGEN

Dela omtanken

Söndagens tema ”Vår nästa” uppmanar oss att se våra medmänniskor. Precis som Gud älskar oss uppmanas vi också att visa kärlek mot varandra – inte bara mot dem vi redan känner och älskar, utan också mot dem som inte står oss nära.

Genom att göra gott mot andra kan vi vara ett redskap för Guds kärlek även om vi inte alltid vet om det själva.

RUNT KNUTEN

”Livet – en möjlighet!”

Pensionärsläger på Österhankmo lägergård 18–20.9. För närmare info, se Korsholms församlings annonsering.

JoykidsFestival
Gospeldag för barn och tonåringar
22.9 kl 13-20 i Matteuskyrkan(H:fors)
För alla 7-15åringar, körer och körledare
med Anna-Pia och Mikael Svarvar
kl 19.00 Minikonsert (gratis inträde)
Pris: 20€. Anmälan och mera info:
www.kyrkansungdom.nu
Arr. Matteus församling, Förbundet Kyrkans Ungdom
med understöd av Svenska Kulturfonden och Barnfonden.

INSIDAN

Ansvarig redaktör:
Erika Rönngård,
(09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Tom Kytöpuro 041 447 5725, tom.kytopuro@kyrkpressen.fi
Björn Sten 0400 012 390, bjorn.sten@kyrkpressen.fi
Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi

BETRAKTELSEN STIG-OLOF FERNSTRÖM

ILLUSTRATION: REA ANNER

Stig in i Guds plan!

VEM ÄR MIN NÄSTA? Ruts bok ger ett tänkvärt exempel på den saken.

Judisk tro har gett oss kristna en entydig utgångspunkt i den frågan. Vår nästa är inte bara den egna familjen och vännerna och goda grannar och några till, utan också främlingen ibland oss.

Israel drabbades av missväxt och det blev brist på mat. Hungersnöden drev en familj i Betlehem, Elimelek och hans hustru Noomi jämte deras två söner, att söka hjälp hos grannfolket i Moab. Sönerna gifte sig med varsin moabitiska kvinna. Sedan slog sorgen till: Mannen och de båda sönerna dog. Nöden i Israel hade vid det laget lättat och Noomi beslöt att bryta upp och bege sig till Betlehem.

Noomi var en gudfruktig kvinna som såg Guds hand både i med- och motgång. Hon uppmanade sina svärdöttrar att återvända till sina föräldrahem och tog avsked av dem med en önskan att Herren skulle visa dem sin godhet och ge dem trygghet. Hennes överraskning blev stor när den ena sonhustrun, Rut, meddelade att hon ville följa med Noomi. Var det kanske Noomis tro på Gud som påverkade Rut att i den stunden beslutsamt bekänna ”din Gud är min Gud”?

I Mellanöstern på den tiden ansåg man att varje land och folk hade sin egen gud. Med en sådan uppfattning hade Rut antagligen vuxit upp. Men när Noomi höll fast vid sin gudstro på ”en annan guds område” lärde sig svärdottern någonting nytt: det finns bara en enda sann Gud. Hon var villig att dra konsekvenserna av sin nya tro.

RUTS BESLUT ATT FLYTTA till Israel tillsammans med sin svärmor ledde till främlingskap. Hon möttes av för henne nya och främmande seder och traditioner. Ruts bok visar att bonden Boas som var en avlägsen släkting måste instruera sitt husfolk att behandla henne väl – han blev senare Ruts nya äkta man. Guds kärlek verkade i Ruts liv och hon blev en välsignelse där hon levde. Den välsignelsen går vidare genom generationer.

Genom giftermålet med Boas blev Rut mor till Obed, som sedan i sin tur blev far till Isai, kung Davids far. Ungefär ett årtusende senare föddes ”Davids Son” som han kallades, nämligen Frälsaren Jesus Kristus. I evangelierna ser vi att Rut, invandrarkvinnan från ett hedniskt folk, finns med i Jesu släktregister. Hälsningen från Gud är tydlig: Hans kärlek gäller alla.

Tron på en levande Gud öppnar nya perspektiv. Gud vill leda oss in i en livsuppgift och till välsignelse i Guds stora plan.

Främlingskapets tid är slut för dig och din nästa.

Stig-Olof Fernström är prost.

*#böne*twitter

”Gör mig till välsignelse, Gud!”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Rut 1:7–11, 14–18

ANDRA LÄSNINGEN
Rom. 13:8–10

EVANGELIUM
Mark. 12:41–44

Fjortonde söndagen efter pingst. Temat är ”Vår nästa”.

PSALMFÖRSLAG

483, 475, 333, 433, 191 (N), 459.
Psalmerna är valda av Tor Lindgård.

VECKANS PERSON

MODER TERESA AV CALCUTTA
föddes 1910 i Makedonien. 1929 kom hon till Indien, där hon kom att utföra sin livsgärning bland de fattiga. 1950 grundade hon en egen nunneorden, Missionaries of Charity. Medlemmarna arbetar fortfarande bland de fattigaste i städernas slumområden runt om i världen.

Med tiden blev Moder Teresa känd som en kristen humanist som förespråkade de fattigas rättigheter, och 1979 belönades hon med Nobels fredspris.

Moder Teresa dog 1997 och saligförklarades 2003. Målet är att hon ska helgonförklaras.

Källor: Kyrklig ordbok m.fl.

KALENDERN 31.8–6.9

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Sö2.9 kl. 10: Gudstjänst i Svartbäck-Spjutsunds skärgårdskyrka, Ekholm, Söderström
kl. 12: Högmässa i domkyrkan, Puska, Ekholm, Helenelund, hjälpledarna medverkar
kl. 15: Gudstjänst i Mikaelskapellet, Eisentraut-Söderström, Tollander
Må 3.9 kl.18: Bastukväll för kvinnor på Karijärvi
Ti 4.9 kl.12: Andakt med lunch i församlingshemmet , Benita Ahlnäs
kl.13.30: Männens samtal i församlingshemmet, M Lindgård
kl. 14: Andakt i Lagmannens servicehus, S Lindgård
On 5.9 kl. 13.30: Andakt i Brandbackens servicehus, Ekholm
To 6. 9 kl. 18: Bastukväll för män på Karijärvi

LAPPTRÄSK

Sö 2 kl. 10: Mässa i kyrkan, CÅ, VT
Ti 4 kl. 14: Pensionärsträffen i fh (Obs! dagen)
On 5 kl. 9.30: Vuxen-barn i fh
To 6 kl. 9.15: Skolgudstjänst i kyrkan, CÅ, VT
kl. 18: Ungdomskören i fh

LILJENDAL

Högmässa: sö 2.9 kl 10 i kyrkan. Håkan Djupsjöbacka, Antti Jokinen.
Vuxen-Barngruppen, höstens första träff:
ti 4.9 kl 10–12 Kantorsgården
on 5.9 kl 10–12 Annagården.

LOVISA

To 30.8 kl 18: Sommarens avslutningsfest i Församlingshemmet
Gudstjänst sö 2.9: kl 12 i kyrkan, af Hällström, Kantola
4-årskalas sö 2.9: kl 15 för alla födda 2008, i Församlingsgården
Verksamhetsstart v 36: Ungdomsverksamhet, Vardagskyrkan och vuxen-barn gruppen
Samkristen förbönskväll må 3.9: kl 18 i Församlingsgården stora sal
Kort morgonmässa ons 5.9: kl 8 i Lovisa kyrka, af Hällström
Morgonkaffe to 6.9: kl 8.30 i Tikva
Avskedsfest för kyrkoherde Weckström lö 8.9: kl 16 Välgörenhetskonsert i kyrkan med påföljandekaffe i Församlingsgården

PERNÅ

Familjemässa och födelsedagsfest för 4-5 åringar: sö 2.9 kl. 10.00 i kyrkan + Sockenstugan, Minna Silfvergrén, Paula Jokinen, Erica Wallén.
Pensionärssamling: on 5.9 kl. 13.00 i Forsby pens.hus, Ingegerd Juntunen.
Barnkören: to 6.9 kl. 15–16 i Isnäs Solbacka, Paula Jokinen.
Ungdomskväll, säsongsöppning: to 6.9 kl. 18.00 i prästgården, pizzakväll, Dan Krogars.

SIBBO

SIBBO KYRKA: Sö kl 12 mässa Katja Korpi, Lauri Palin. Sö kl 16 Småbarnskyrka, Korpi, Isabella Munck, Palin.
Konsert Lö kl 18: med Kristoffer Streng, sång, och Stefan Jansson, piano. Fritt inträde, programblad 10 €. Andakt Katja Korpi.
KakaoClubben: startar Fr kl 9.30–11.30 i Kyrkoby församl.hem.
Kungens Klubb: startar Må kl 15 i Kyrkoby församl.hem.
Pensionärsutfärd till Nilsasgården: Program med Magnus Riska och Ann-Christine Wiik, kantor Anders Ekberg. För södra Sibbo Ti kl 13 4.9. Buss: Västerskog M-Market kl 12.05, Söderkulla-Linda 12.15, Kalkstrand 12.25, Box byända 12.40. Hemfärd kl 15. För mellersta och norra Sibbo On kl 13 5.9. Buss: Hållplatsen vid Haléns kl 12.15, S Paipis 12.25, Matkahuolto 12.35 via Nickbyvägen, försml.hemmet 12.40. Hemfärd kl 15.
Mittemellankören: övar onsdagar kl 14.30–15.30 och barnkören torsdagar kl 13.15–14 i Kyrkoby församl.hem.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Sö 2.9 Kl.10: Högmässa, S:t Jacobs kyrka. Lindström, Enlund.
Kl.12: Högmässa med konfirmation, Johanneskyrkan. Busck-Nielsen, Lindström, Ray, Böckerman, Almqvist.
On 5.9 Kl.15-18: Trädgårdsfest, S:t Jacob
Kl.18: Kvällsmässa, Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Almqvist.
To 6.9 Kl.19: Regnbågscafé, Hörnan.

MATTEUS

Matteus hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus
MATTEUSKYRKAN: Åbohusv. 3
Lö 1.9 kl. 12: konfirmation, Forsén, Anders Forsman.
Sö 2.9 kl. 12: högm, Forsén, Anders Forsman. Kyrkkaffe.
ÖSTERSUNDOM KYRKA: Kapellvägen 65
Sö 2.9 kl. 10: högm, Forsén, Anders Forsman. Kyrkkaffe.
BOTBY KYRKA: Stenportsvägen 5
On 5.9 kl. 19: startar motionsgymnastiken för damer och fortsätter varje vecka. Ledare är Veronica Renwall. Ingen avgift. Ingen förhandsanm.
MATTEUS BARNKÖR:
Övningarna startar v. 36
Degerö lågstadieskola, måndagar kl. 13.00–13.45
Brändö lågstadium, måndagar kl. 14.15–15.00
Nordsjö lågstadieskola, måndagar kl. 15.30–16.15
Östersundom skola, torsdagar kl. 13.30–14.15
Botby grundskola, torsdagar kl. 15.00–15.45
Ledare: Daniela Forsén, tfn. 050 414 7860, pianist Staffan Strömsholm.
MATTEUS KYRKOKÖR:
Matteuskyrkan (2 vån) tisdagar kl 18.30–20.30. Start 28.8.
Ledare: kantor Anders Forsman, tfn 050-433 5578.
INFOTILLFÄLLE OM NYA 12-STEGSGRUPPEN:
Måndag 10.9 kl. 18–19.30 Infotillfälle om ny 12-stegsgrupp för dig i åldern 25–70 år i Matteussalen (2 vån). Gruppens tema är ”Livsförändring på djupet” och använder prästen Olle Carlssons nya bok 12 steg för hopplösa som gruppmaterial. Anmälan tas emot under kvällen (max. 10 pers). Kontaktperson: Helena tel. 050-380 3957.

PETRUS

www.petrusforsamling.net
fr 31.8:
- kl. 17 Övning och fotografering för Björkebo-konfirmander: i Malms kyrka, Kommunalv. 1. Övning och fotografering inför konfirmation. Fredrik Kass, Ronny Thylin.
lö 1.9:
- kl. 10.30 - 17 Bibeldag på Björkebo: “Anden och Ordet”. Otto Granlund, Halvar Sandell. Info: Bodil Sandell 050 380 39 25.
sö 2.9:
- kl. 10 Högmässa (N): i Munksnäs kyrka, Tegelstigen 6. Bonde, Varho. Kyrkkaffe.
- kl. 10 Högmässa (N): i Månsas kyrka, Skogsbäcksvägen 15. Sandell, Hilli. Kyrkkaffe och lotteri till förmån för missionen i Kenya.
- kl. 12 Högmässa (N): i Kårböle kapell, Gamlasvägen 6. Bonde, Varho. Kyrkkaffe.
- kl. 12 Konfirmationsmässa (N): i Malms kyrka, Kommunalvägen 1. Konfirmation för läger 1 och 2 på Björkebo 2012. Kass, Björk, Thylin, Hilli.
- kl. 15.30 Puls: i Månsas kyrka, Skogsbäcksvägen 15. Puls är en gudstjänst för alla. Kom med du också! Söndagsskola för barnen och pizzamingel efteråt för alla. Björk, Kass, Perret m.fl.
må 3.9:
- kl. 10 Måndagsbönegruppen startar: i Munksnäs församlingshem, Tegelstigen 6. Sjöman.
ti 4.9:
- kl. 19 Förbön och tack: i Munkshöjdens kyrka, Raumovägen 3. Ulla-Christina Sjöman, Bengt Lassus, Olav Söderström.

DEUTSCHE GEMEINDE

So 3.9. 11 Uhr: Abendmahlsgottesdienst (Panzig)

TRÄDGÅRDSFEST

i S:t Jacob, on 5.9 kl. 15–18

Makaronilåda, sallad, kaffe, våfflor mm. till billigt pris. En mängd olika trädgårdsprodukter finns till salu. För de yngre (och varför inte äldre?) finns mete, ballonger, lotteri och brandbil på plats.

Är du intresserad av att sälja något på trädgårdsfesten? Kontakta Karin: 050-3800 867. Grejerna förs till Drumsö (S:t Jacob) må 3.9 och ti 4.9 mellan kl.17 och 19.

Kyrkan i Helsingfors
Johannes församling

EVANGELIFÖRENINGEN

Skarpskytteg. 13 A Hfrs
Lö 1.9 kl 16: Lördagssamling, Tord Carlström. Slef 90 år, Tuomas Anttila.
Kl 18: vesper, Anttila.
För fortsatta terminen: se www.slef.fi, alla välkomna!

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor sö 2.9:
Esbo domkyrka, Kyrkparken 5, kl. 12.15 konfirmation av Solvalla 2-skriftskolan. Kanckos, Valtonen. Karabacka kapell, Karabackav. 12, kl. 10, Ertman, Valtonen. Kyrkkaffe. Mataskärs kapell, Mataskärv. 3, kl. 11 gudstjänst. Ahlbeck, Wikman, Olivia Kyllönen.
Skapelsens söndag med Mataskärsmarknad: Mataskärs lägercentrum, Mataskärv. 3, sö 2.9 kl. 11–14. Temagudstjänst i kapellet kl. 11–11.45. Lunch kl. 12–13.30, pris 7 € vuxna, 5 € barn, barn under 5 år gratis. Lotteri, förs. av grönsaker, våfflor, hemlagat, handarb. m.m. kl. 12–14Behöver du transport? Anm. senast to 30.8 till Ann-Christin Lintula, tfn (09 8050 3211, 050 432 7526. Pris 5 €. Alla intäkter går oavkortade till förmån för Mataskär. Arr. Esbo sv. förs. i samarb. m. Mataskärstiftelsen.
Musik i sommarkvällen: Esbo domkyrka sö 2.9 kl. 20. Håkan Wikman, orgel.
Pilgrimsvandring: Uuttu kapell – Gröndals kapell lö 1.9. Man behöver inte vandra hela rutten, man kan komma med från mitten eller vara med bara en viss sträcka. Under vandringen håller vi andaktsstunder i kapellen och i kyrkan och stannar upp för korta meditationer längs vägen. Klä dig i bekväma vandringsskor och kläder som lämpar sig för vädret. Ta med vattenflaska och frukt. Ingen förhandsanmälan. Ingen gemensam transport, man tar sig på egen hand till startpunkten och hem när vandringen är slut. Tidtabell: 15.00 Start i Uuttu kapell, Fågelhörnet 2,ca 15.45 Alberga kyrka, Grindbergsg. 2, ca 17.15 Karabacka kapell, Karabackav. 12. Ca 18.00 Gröndals kapell, Grönbackav. 2, där det serveras kvällste och där vi firar kvällsmässa kl. 18.30 Mer info: Heidi Jäntti, 040 531 1046.
Familjeklubbarna: start fr.o.m. v. 36. Köklax kapell, Handelsbacken 1, må kl. 9.30–12, Sökö kapell, Sökögr. 3, ti 9–12 och Mattby kapell, Lisasgr. 3, on 9–12. Klubbarna är gratis, ingen förhandsanmälan. Mer info: Ann-Christine Ahonen, ann-christine.ahonen@evl.fi, tfn 050 438 0200.
Gröndalsafton: Gröndals kapell, Grönbackav. 2, må 3.9 kl. 18.
Ungdomsmässa: Sökö kapell, Sökögr. 3, on 5.9 kl. 20, Kanckos, Valtonen.
Pensionärskretsar kl. 13–15: Kalajärvi kapell to 30.8, Köklax kapell ti 4.9, Karabacka kapell to 6.9, Sökö kapell, Lisasgr. 3, ti 11.9.
Träffdax för daglediga: Köklax kapell ti 11.9 kl. 13–15.
Öppet hus med lunch för daglediga: Hagalunds kyrka, Kyrkst. 6, svenska rummet, varje ti kl. 12–14.
Handarbetsgruppen Symamsellerna: Vita huset, Prästgårdsgr. 1, varje ti kl. 15–18. Vi handarbetar för internationell diakoni och mission. Nya medlemmar välkomna!
Ny sorgegrupp: Sockenstugan, Kyrkbacksv. 2, start ti 11.9 kl. 18.30 –20, följande träffar 18.9, 2.10,. 9.10, 16.10, 23.10 och 6.11. Sorgegruppen samlas under ett bestämt antal gånger under en begränsad tid. Tanken är att tillsammans med andra dela erfarenheter i och kring sorgen och att få redskap att leva vidare. Ledare kaplan Heidi Jäntti från Esbo svenska församling och diakon Catherine Granlund från Grankulla svenska församling. Mer info: Heidi Jäntti, 040 531 10, Catherine Granlund, 050 439 32 08.
Församlingsretreat med temat "Herre är min herde": Retreatgården Snoan i Lappvik, Hangö 19–21.10. Ledare kyrkoherde Roger Rönnberg. Pris 75 € för esbobor, 120 € för övriga. Anm. senast 21.9 till Ann-Christin Lintula, 8050 3211, 050 432 7526, ann-christin.lintula@evl.fi

GRANKULLA

Lö 1.9 kl 13: Högmässa med konfirmation, skriftskola I-Mataskär, Ulrik Sandell, Heli Peitsalo, Marlen Talus-Puzesh, Catherine Granlund.
Sö 2.9 kl 10: Tvåspråkig högmässa, Catherine Granlund, Mauri Vihko, Teija Palolahti. Grani Närhjälps kyrkohelg.
Kl 13: Högmässa med konfirmation, skriftskola II-Enä-Seppä, Ulrik Sandell, Heli Peitsalo, Marlen Talus-Puzesh, Catherine Granlund.
Må 3.9 kl 15: Barnkören i övre brasrummet, Barbro Smeds.
Nya barn är välkomna med!
Ti 4.9 kl 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Yvonne Fransman, Heli Peitsalo.
On 5.9 kl 13.30: Kyrkosyföreningen i övre brasrummet.
Nya hjärtligt välkomna med!
Sö 9.9 kl 12: Högmässa med nytt högmässoformulär, Ulrik Sandell, Carola Tonberg-Skogström, Barbro Smeds. Aulakaffe.
Ti 11.9 kl 18.30–20: Sorgegruppen samlas i Sockenstugan vid Esbo domkyrka, Kyrkbacksvägen 2 i Esbo centrum. Sorgegruppen ordnas i samarbete mellan Esbo svenska församling och Grankulla svenska församling.
Närmare info: Catherine Granlund 050-439 3208.
Följande tisdagar: 18.9, 2.10, 9.10, 16.10, 23.10 och 6.11.

KYRKSLÄTT

Högmässa med konfirmation: sö 2.9 kl. 12 i Kyrkslätts kyrka. Höglund, Lovén, Stewen, Laasio, Strömberg
Sång och bön: må 3.9 kl. 18.30 i koret i Kyrkslätts kyrka.
Dagklubbarna: börjar vecka 36
Ungdomskören: övningar alla måndagar kl. 15.00–15.45 i församlingshemmet. Alla som vill sjunga är välkomna med!
Innebandy och träslöjd för barn i skolåldern i Sjökulla skola: på onsdagar
Mikaelikören för vuxna: övningar alla onsdagar kl. 17.30–19 i församlingshemmet.
Bibelgruppen: alla tisdagar kl. 18.30 i Hörnan, Sockenstugustigen 2. Även nya deltagare är välkomna med!
Mera info på www.kyrkslattsvenska.fi

TAMMERFORS

Sö 2.9: Gudstjänst kl 10.30 Gamla kyrkan, Ilkka Turkka, P Sirén
Ti 4.9: Mammor, pappor o barn kl 10 SvG
Ti 4.9: Tisdagsklubben SvG grupp I kl 13.30–14.30 och grupp II kl 14.30–15.30
Ons 5.9: Diakonikretsen kl 13 SvH
Ons 5.9: Skriba för vuxna kl 18 i SvH, K Rantala " Hur kan jag stå emot det onda?" Knytkalas.
Höstlägret i Ilkko: 17.–20.9.2012! Frågor och anmälning till Essi tel. 050-5272290 senast 7.9. Pris: församlingens medlemmar i dubbelrum 100 €/pers., enkelrum 120 €/pers. för medlemmar i annan församling 120€/140€. I priset ingår; 4 programfyllda dagar, kost, logi samt taxi fram och tillbaka. Du är också välkommen för endast en dag utan övernattning, pris 30 €/pers. inkl. frukost, lunch, kaffe och middag. Välkommen!

VANDA

Veckomässa: i Folkhälsanhuset, Dickursby, fre 31.8. kl.14. Anu Paavola.
Högmässa: i Helsinge kyrka S:t Lars sö 2.9. kl.10.Anu Paavola,Iina Katila
Högmässa: i S:t Martins kapell sö 2.9. kl.12. Anu Paavola, Hannu Lehtikangas.
ViAnda körens höstermin: startar med övning ti 4.9.kl.13.30.Är du intresserad att komma med,kontakta körledaren Nina Fogelberg tel.050 310 7096
Veckomässa: i Dickursby kapell ons 5.9.kl. 8.30.Anu Paavola.
Pensionärsläger: i Vichtis, Hopeaniemi 11 -16.9, för dig som gått i pension de tre senaste åren.Information ges av diakon Carita Dahlberg tel. 050 330 1828 (må-ons) och diakonissan Annakatri Aho tel. 050 464 5068. Pris 80e. I priset ingår helpension,en föreläsning med hälsotema och gemensam transport tur/retur från Dickursby. Sista anmälningsdag 31.8.
Pastorskansliet är stängt to 6.9. på grund av personalutbildning.

RASEBORGS PROSTERI

BROMARV

Lö 1.9. kl. 18: konsert i kyrkan
Sö 2.9. kl. 10: högmässa, Helander, Lindroos
On 5.9. kl.13.30: pensionärsträff i församlingshemmet, Salminen, Lindroos
Juniorernas höstdag: lö 15.9. kl.10–15 i Sjundeå/Purnus Ådal. Anmälan senast 6.9. till Tomppa!

EKENÄS

På djupet: to 30.8 kl.19 i församlingshemmet. Bibeldiskussion med Karl-Gustav Sandelin.
SöndagsKulan: inleder sin höst-termin sö 2.9 kl.10–11.30 i Kulan. Söndagsträffpunkt för barn från 3 år uppåt. SöndagsKulan träffas varannan söndag, ledare är Daniela Lindgren.
Högmässa: sö 2.9 kl.10, Anders Lindström, Niels Burgmann.
Kyrkobröderna: må 3.9 kl. 18 i förs.h.
Kulturkaffe: tisdag 4.9 kl.9 i förs.h.
Tisdagslunch: ti 4.9 kl.12 i förs.h.
Sångstund kring Sionsharpan: on 5.9 kl.18 i förs.h.
HÖSTTERMINENS verksamhet: inleds vecka 36 (3–9.9 om inget annat nämns). Nya och tidigare deltagare är varmt välkomna med i grupper, klubbar, kretsar, körer. Info om kontaktpersoner mm. finns på www.ekenasforsamling.fi/sv/veckoannonsen samt i informationstidningen Mitt i livet som delas ut till alla hushåll i slutet av aug. Tidningen finns också att få i de största marketarna. Varmt välkomna med i verksamheten!
Barn och familj:
Dagklubb (3–6 år), förs.hemmet må kl.9–11.30.
Dagklubb (4–6 år), förs.h. må och fr kl.9–11.30.
Droppen (barn o. vuxna i sällskap), Österby förs.h. ti 9–10.30.
Klubbar (åk 1–4), förs.h. må kl. 18–19, Österby förs.h. to kl. 18–19, Västerby lågstadieskola to kl. 18–19.
Barnkör, Österby förs.h. fr kl. 15.30–16.15.
Familjekör, Österby förs.h. en on/mån. kl. 18–19. Start 12.9.
Solkransen (kvinnor), Kulan ti kl. 17.30–19.30 jämna veckor. Barnpassning ordnas.
Kyrkans Utlandshjälps familjegrupp, Österby förs.h. to kl. 16–17.30.
SöndagsKulan (fr. 3 år–), Kulan varannan sö kl.10–11.30. Start 2.9.
Unga:
Kulan (fr.åk 7), on kl. 18–22.
Vuxna:
Solkransen (kvinnor), förs.h ti kl. 17.30–19.30 jämna veckor. Barnpassning ordnas.
Ekenäs kyrkokör, förs.hemmet ti kl. 19.15–21.
Familjekör, Österby förs.h. en on/mån. kl. 18–19. Start 12.9.
Sångstund kring sångboken Sionsharpan, förs.h. en on/mån. kl. 18–19.
Diakonikrets, förs.h. må kl.13.
Missionskrets, förs.h. on kl.15.
Kenya-missionskrets, förs.h. må kl.15.
Kyrkobröder, förs.h. första må/mån. kl.18.
På djupet, bibeldiskussionsgrupp i förs.h. sista to/mån. kl. 19. Start 30.8.
Samtalsgrupp, diakonimottagningen varannan to kl. 14–15.
Förbönsgrupp, förs.h. varannan to kl.10.30–11.30. Start 30.8.
Cellbönegrupp för unga vuxna, träffas varje vecka hemma hos varann.
Minnesklubb (för närståendevårdare/anhörigvårdare m. vårdtagare), förs.h. 11.9, 9.10, 20.11 kl. 14–16 (med Minneslots i Västnyland).

HANGÖ

Fr 31.8 Café 27 för ungdomar startar: igen kl. 18–22 på Bang. 27.
Sö 2.9 Högmässa: i kyrkan kl. 12, A-S. Nylund, R. Näse.
Ti 4.9 Samtalsgruppen Tro och Liv startar: kl. 18–20 i församlingshemmet, Parkg. 7. Mera info ger M. Törnblom tel. 019-2486435 el. I. Lindholm tel. 0400-716241.
To 6.9 Andrum med nattvard kl. 8: i kyrkan, A-S. Nylund, R. Näse.

INGÅ

Fre 31.8 kl 17.00–18.20: Pysselgrupp för barn i åk 4–6 startar i Degerby (Knapptigrarna).
Sö 2.9, 14 s. e. pingst, kl 10.00: högmässa i Ingå kyrka. Eeva Makweri, Marianne Gustafsson Burgmann.
Ti 4.9 kl 11.30–13.00: Matservering (4 €/person) i församlingshemmet. I fortsättningen varje tisdag. Carita Sundström.
Ons 5.9 kl 14.15: barnkör I startar i församlingshemmet. Marianne Gustafsson Burgmann.
Ons 5.9 kl 15.15: barnkör II startar i församlingshemmet. Marianne Gustafsson Burgmann.
Ons 5.9 kl 17.00: Emma-café i församlingshemmets källare. Solveig Björklund-Sjöholm.
Verksamhet på finska:
Pe 31.8 klo 17.30: sähly alkaa Meri-tuulen koululla.
Su 2.9 klo 12.00: messu Inkoon kirkossa. Eeva Makweri, Marianne Gustafsson Burgmann. Lounas seurakuntatalossa messun jälkeen.
Ke 5.9 klo 18.00: raamattupiiri Bläckhornetissa. Eeva Makweri.
Lähde Raamattumaratonille Inkoon kirkkoon!:
Tule lukemaan ja kuulemaan eläväksi tekevää Jumalan sanaa! Lähdemme lukumaratonille perjantaina 31.8.2012 klo 16.00 ja jatkamme lukemista klo 22.00 saakka. Lauantaiaamuna 1.9.2012 aloitamme klo 9.00 ja pääsemme maaliin, kun Uusi Testamentti on luettu loppuun.
Tarjolla välipalaa ja virvokkeita.
Lisätietoja antaa Eeva Makweri, puh. 0400-449578 ja s-posti eeva.makweri@evl.fi

KARIS

Högmässa: Sö 2.9 kl. 12 i S:ta Katarina kyrka. Terlinden. Bonacci.
Myspys: Må 3.9 kl. 13.00 i Församlingshemmets nedre våning. Anmälning till Stina före kl. 11 samma dag.
Tisdagens mission: Ti 4.9 kl. 14–16 i Servicehuset.
Onsdagsträff: On 5.9 kl. 13–15 i Församlingshemmet. Gäst: professor Marianne Blomqvist som talar om våra fyrfota vänners namnkultur. Körerna uppträder. Andakt och servering.
Barnkören: On 5.9 kl. 18.15 övar i S:ta Katarina kyrka under ledning av kantor Marco Bonacci.
Andakt: To 6.9 kl. 14 i Servicehuset. Terlinden; Bonacci.
Ungdomskväll: To 6.9 kl. 19–21 i Församlingshemmet.
Kaffehörnan öppen: Torsdagar kl. 13–14.45 i Församlingshemmets nedre våning. Hit är du alltid välkommen på en kopp kaffe och en pratstund.
Dagklubbarna: startar vecka 36 i Lilla Prästgården, Ekenäsvägen 2–6. För information kontakta barnledarna.
Pensionärsdag på Rosvik : On 19.9 kl. 10–15.30 med program ute och inne, lunch och kaffe. Pris 10 € (transport ordnas vid behov 5 €), anmälan senast 13.9 till kansliet 279 3000.

POJO

Fr 31.08: KL 19 Open House i förs. hemmet.
Sö 02.09: kl 10 Högmässa i kyrkan. Startskott för terminen, alla med! Kyrkkaffe i lekparken. Taxi
Ti 04.09: Kl 14 Missionsklubben i diakonikansliet.
On 05.09: Kl 14 Pensionärssamling i förs.hemmet. Taxi.
To 06.09: Kl 9.30 Folkhälsans familjecafé i dagklubben.
Kl 18.30: Församlingskören i förs. hemmet.

SJUNDEÅ

Kyrkobröderna: to 30.8 kl. 19 i församlingshemmet.
Mässa: sö 2.9 kl. 12 i kyrkan, Irene Erkko, Hanna Noro.
Bönegruppen: to 6.9 kl. 18 i Capella, Gun Venäläinen.
Församlingarna i Sjundeå och Kyrkslätt ordnar en pilgrimsvandring: lördag 15.9 från Sjundeå kyrka (kl. 9) till Kyrkslätts kyrka (kl. 17–18). Den ca 20 km långa vandringen sker delvis i skogsterräng, tag ingångna skor och egen matsäck med. Busskjutsen tillbaka kostar 5 €. Anmälningar tas emot på pastorskansliet, vardagar kl. 9–13, tel. 09 - 819 0910.

SNAPPERTUNA

to 30.8 kl 18–21: Ungdomskväll i Langansböle
sö 2.9 kl 10: Gudstjänst med Margareta Puiras och Pia Nygård
ti 4.9 kl 9–30–11: Familjekafé i Langansböle
OBS! kören börjar på torsdagen: (6.9) kl 19 i prästgården - välkomna!
Utfärd till designhuvudstaden Helsingfors: lö 16.10. Vi besöker Mannerheimmuseét, Kampens kapell och nationalmuséet. Lunch i det havsnära café Carusel. Pris 45€ som inkluderar busstransport, guidningar, inträdesavgifter och lunch. För anmälan och förfrågningar ring pastorskansliet må-to 9–13, tel. 044 755 3624 senast 24.9. Alla intresserade varmt välkomna med på utfärden!

TENALA

Lö 1.9. kl. 18: andliga sånger och psalmer vid helgmålsringningen, Henry Jakobsson
Sö 2.9. kl. 13: högmässa, Helander, Lindroos
To 6.9. kl.18: höstjippo för hela familjen, musikinslag, ansiktsmålning, korvgrillning, pilkastning, mångkamp mm. Anmälan till mångkampen sker på plats.
Juniorernas höstdag: lö 15.9. kl.10–15 i Sjundeå / Purnus Ådal. Anmälan senast 6.9. till Tomppa!

ESBO STIFT

LOJO

Sö 2.9 kl 13.00: Högmässa i Lojo kyrka. Präst Esa Rinne, kantor Harri Kerko och kyrkvärd Birgitta Piippo.

REGION 2

ÅBOLANDS PROSTERI

KIMITOÖN
Kimito kapellförsamling – Kemiön kappeliseurakunta:
Högmässa: sö 2.9 kl 12. Sundstén, Södergård
Sopplunch för män startar igen: ti 4.9 kl 12. Anmäl deltagande till Annika 050-3426825 Alla hjärtligt välkomna
Dragsfjärds kapellförsamling – Dragsfjärdin kappeliseurakunta:
Högmässa: sö 2.9 kl 15 i Dbruks kyrka. Mura, Södergård

VÄSTÅBOLAND
Pargas församlingsdistrikt:
Sö 2.9. kl 12: Högmässa i kyrkan, Sepponen, Backström, Sundell, Lehtonen.
On 5.9. kl 18: Veckomässa i kyrkan, Sepponen, Lehtonen.
Nagu kapellförsamling:
Sö 2.9. kl 11: Högmässa i kyrkan, Granström, Taulio.
Korpo kapellförsamling:
Sö 2.9.: Ingen gudstjänst
Houtskär kapellförsamling:
Sö 2.9. kl 11: Högmässa i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä.
Iniö kapellförsamling:
Sö 2.9. kl 16: Gudstjänst i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä.

ÅBO
To 9.30–11: Familjecafé, Aurelia våning II
13.30–14.45: Korallerna övning i Sirkkala skola
14.30–15.15: SOLAkören övning i Sirkkala skola
15.30–20: Café 18 i Aurelia
18–21: Kyrkokörens övning i Aurelia
19–20: Veckomässa, Skarpskyttekapellet, Malena Björkgren
Lö 11.30–13: Kyrkans barntimme (4 år–>) i Aurelia våning II
16–20: Middag för ensamstående föräldrar. Diskussion kring temat förlåtelse och försoning med kvällens gäst Yvonne Terlinden. Mera information finns på hemsidan. Anmälningar till middag och barnpassning med information om specialdieter senast tisdagen 28.8.2012 till Katja Laaksonen.
Sö 12: Högmässa i Domkyrkan, liturgy: Mia Bäck, Predikant: Johan Mullo
Ti 15–17: Kockgrupp (åk 4–6), Grupp A, Aurelia våning II
On 10–12: Familjecafé I Papinholma församlingshem
13.30–15: Café 18 (åk 3–6)
13.45–14.30: Kristallerna övning, Aurelia musiksalen
14.45–15.30: TIDO övning, Aurelia musiksalen
To 9.30–11: Familjecafé, Aurelia våning II
13.30–14.45: Korallerna övning i Sirkkala skola
14.30–15.15: SOLAkören övning i Sirkkala skola
15.30–20: Café 18 i Aurelia
18–21: Kyrkokörens övning i Aurelia
19–20: Veckomässa, Skarpskyttekapellet

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND
2.9 Fjortonde söndagen efter pingst: Högmässa kl 12, i Hammarlands kyrka- Ingemar Johansson, Emanuele Ferrari.

JOMALA
Sö 2.9 kl. 11, 14 s e pingst "Vår nästa": högmässa med Bertil Erickson och Kaj-Gustav Sandholm.
Kollekt: Kristet studentarbete i Helsingfors, Åbo och Vasa, Finlands ev. lutherska Student och Skolungdoms mission r.f.
On 5.9 kl. 13.30: mässa i De Gamlas Hem med Bertil Erickson och Fredrik Erlandsson.
Verksamheterna startar vecka 36:
må 3.9: Oratoriekören kl 19
ti 4.9: Föräldra-barn (0–3 år) kl 9.30
Syföreningen kl 13
Musikminiorer kl 17.45
Tisdagsklubben kl 18
Laudamus kl 18.30
on 5.9: Kvinten kl 13 (i Södersunda skola)
to 6.9: Dominanten kl 14.20
Jomala Joy kl 15.15
St Olofs kyrkokör kl 19
On 19.9: Dramagrupp för åk 5–6 kl 18.30

SUND-VÅRDÖ
Sö 2.9 Högmässa: i Vårdö kl 11.00. Juanita Fagerholm-Urch, Katrin Gwardak

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 8.54)
Fre 31.8 Sofia Torvalds, Esbo **Lö** 1.9 8.53 Familjeandakt. Anna Edgren läser ur Djurens andaktsbok. **Må** 3.9 Gun Erikson-Blomfelt, Helsingfors **Ti** 4.9 Marith Leppäkari-Lindberg, Kustö **Ons** 5.9 Kaikka Växby, Helsingfors **To** 6.9 Jan Edström, Esbo

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 31.8 Josefina Nyman, Nykarleby **Lö** 1.9 17.58 Ett ord inför helgen, Karleby sockenkyrka. **Sö** 2.9 Anni Maria Laato, Åbo **Må** 3.9 Hedvig Långbacka, Helsingfors **Ti** 4.9 Ewert Gustafsson, Mariehamn. **Ons** 5.9 Bibelstudium med Stig-Olof Fernström, Helsingfors **To** 6.9 Nils-Gustav Blom, Ingå (repris från 17.2.2012)

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 2.9 Gudstjänst med Karleby svenska församling. Predikant och liturg: Peter Silfverberg. Organist och kantor: Christian Ahlskog.

Gud 50 sö 2.9 kl.15.05

Arkivgudstjänst från Kumlinge 1994. Predikant och liturg Kent Danielsson.
Kumlinge kyrkokör sjunger. Repris ons 5.9 kl. 16.25.

ÄKTENSKAPSKURS

Friskvård för par i alla åldrar
Sju torsdagkvällar (20.9, 27.9, 4.10, 11.10, 25.10, 8.11, 22.11) kl 18.30–21.15 innehållande mat, föreläsningar och parövningar.
Föreläsare: Vivian & Boris Salo
Plats: Församlingscentret i Jakobstad
Arrangör: Pedersöre prosteri, svenska studiecentralen.

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS
Sö 2.9 kl 11: Högmässa i kyrkan, Cay-Håkan Englund, Deseré Granholm. Kyrkkaffe för missionen.
Sö 2.9.kl 18: Bibelstudie- och bönegruppernas gemensamma samling på Strandhyddan. Nya deltagare välkomna.
On 5.9 kl 18: (Obs! ändrad tid) Sommarsamling på Strandhyddan kring sångboken Sionsharpan, tal Leif Erikson, sång av Luthersalens musikgrupp. Servering.

LAPPFJÄRD-KRISTINESTAD
www.lappfjard-kristinestadsforsamling.fi
To 6.9 Kyrktorget: i Närpes förs.hem. Bokförsäljn. 14-18. Kaffe för förtroendevalda o frivilliga kl 17, föreläsning kl 18.
Kristinestad: Gudstjänst sö 2.9 kl 12 Eklöf, Nilsson, on 5.9 kl 12.30 Missionsstugan i prästgården.
Lappfjärd: Möte i Dagsmark bönehus lö 1.9. kl 19 Bengt och André Djupsjöbacka, Gudstjänst sö 2.9 kl 10 Eklöf, Nilsson. On 5.9 kl 19 Bibelgrupp i förs.hemmet
Sideby: Högmässa sö 2.9 kl 12, fest för 70-åringar på Jonnsborg, Saarinen, Martikainen

NÄRPES
www.narpesforsamling.fi
Kyrkan: 14 sö e pingst 2.9 kl 10 Högmässa.
Fridskär: lö 1.9 kl 19 Lördagssamling.
Förs.hemmet: to 6.9 kl 14-19.30 Kyrktorget (se program på www.narpesforsamling.fi)

PÖRTOM
Sö 2.9 kl. 12: Högmässa, Sandin, Wikstedt.
On 5.9 kl. 9-11: Föräldra-barngruppen börjar i förs.h.
On 5.9 kl. 14.30: Andakt på Pörtom servicecenter, Rafael Kecklund.
On 5.9 kl. 16: Andakt på Prästhagen, Kecklund.
On 5.9 kl. 17: Andakt på Pörtehemmet, Kecklund.
To 6.9 kl. 14-18: Kyrktorget i Närpes förs.h.

ÖVERMARK
Sö 2.9 kl. 10: Gudstjänst, Sandin, Wikstedt, sångprogram.
Må 3.9 kl. 9-11: Föräldra-barngruppen börjar i förs.stugan.
To 6.9 kl. 14: Andakt med nattvard på Alvina, Sandin, Wikstedt.
To 6.9 kl. 14-18: Kyrktorget i Närpes förs.h.
Lö 8.9 kl 19: Höstfest i Frönäs bönehus, Rune Fant, sång av Gun-Helen och Britt-Mari Andtfolk, Sandin, Wikstedt.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ
Söndag kl 14: Högmässa, Englund, Kahlos
Onsdag kl 7.45: Laudes (morgonbön) i kyrkan

KORSHOLM
Högmässa: sö kl 10 i kyrkan, Holmberg, Nordqvist-Källström.
Pensionärsresa till Nykarleby: ti 4.9. start kl 9 fr Smedsby förs.gård, uppsamling fr byarna, retur ca kl 17. Resans pris 25€, anm senast 31.8. till past.kansliet 356 0500.
Pensionärsläger på Österhankmo lägergård: 18-20.9. med tema "livet-en möjlighet", deltagaravgift 70€, egna lakan medtas, anm senast 12.9. till pastorskansliet tel 356 0500.

KVEVLAX
Skymningsmusik: ikväll to kl 21 i kyrkan. Pörtom kyrkokör, Kvevlax kyrkokör, Kvevlax manskör. Andakt A. Lundström. Fritt inträde, kollekt. Servering i klockstapeln.
Högmässa: sö kl 10, Lundström, Rabbe Forsman.
Dagklubben: börjar ti kl 9 i stallet.
Diakoni- och Dagssyföreningsmöte: ti kl 13 i ds.
"Läsa Bibeln tillsammans": börjar on kl 19, hos B-E och K. Rönn, Lamaslotv. 240, Västerhankmo.
Församlingsutfärd: till Raumo 13.9. Pyhäristin kirkko, lunch på Villa Tallbo, guidad tur i Raumo, gamla stan, kaffe på Café Johannes i Kaskö. Pris 58 €/pers. Anm. senast 3.9. till pastorskansliet tel. 3462300.

MALAX
www.malaxforsamling.fi
Träffpunkt Socken, Lördagsfrukost: lö 1.9 kl 10 i Sockenstugan. Kom och lyssna på dagens gäst, Lorenz Uthardt. Loppis kl 10-13.
Högmässa: sö 2.9 kl 10 i kyrkan. Kyrktaxi. Tornberg, Brunell.
Kompisskolan: startar må 3.9 kl 18-19 i Yttermalax lågstadieskola.
Minior och Junior: startar ti 4.9 i FH, minior kl 17.30-19 och Junior kl 19-20.30.
Ekumenisk bön: ti 4.9 kl 18 i KH.
Bastukväll för män: ti 4.9 kl 19 vid Tistronskär. Vi badar bastu och grillar korv. Kvällen avslutas med en andakt.
Innebandy: startar on 5.9 i Pixnehallen, åk 4-6 kl 15.15 högstadiet 16.15 och från 16 år uppåt kl 17.15.
Minior och Junior: startar to 6.9 i Socken, minior kl 17.30-19 och Junior kl 19-20.30.
Tennis: för 13 år och äldre, startar fre 7.9 kl 17-18 i Pixnehallen.

PETALAX
Högmässa: sö 2 9 kl 11 Björklund, Kahlos, taxi (obs i församlingshemmet)

REPLOT
Gudstjänst: i Replot sö kl. 10. Kaski, Sten.
Högmässa: i Björkö sö kl. 12.30. Kaski, Sten.
Pensionärsläger på Österhankmo lägergård: 18 - 20.9. Tema: Livet – en möjlighet. Deltagaravgift 70 €, anmälan senast 12.9 till Marie-Louise Örn tel. 044-3520 156 eller past.kanliet 3520 005.

SOLF
Säsongavslutning: lö kl. 19 vid Kronvik lägergård, Per Stenberg, Sofia och ungdomar. Servering. Lotteri.
Högmässa: nästa söndag kl. 10, pensionärernas kyrksöndag, Henrik Östman, Peter Brunell, koralkör. Koralkören övar kl. 9. Kyrkkaffe.
Föräldra-barnträff: tisd., öppet från kl. 9.30 i fh.

VASA
TREFALDIGHETSKYRKAN
Högmässa: sö kl. 13, pred. Stig-Erik Enkvist, Gunnar Särs, Dan Andersson.
Morgonbön: to 6.9 kl. 9, Janne Hännінen.
DRAGNÄSBÄCKS KYRKA
Gudstjänst: sö kl. 10, pred. Stig-Erik Enkvist, Gunnar Särs, Mikael Heikius.

VÖRÅ
Vörå
Sö 2.9 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. T Klemets, Granholm.
Ti 4.9. kl. 11: Dagklubbarna startar i Fh för 4-Såringar.
Ti 4.9 kl. 18-20: BETAkurs i Prostgården. Tio samlingar under hösten med föredrag, kvällsbit och samtal. Ruth Vesterlund.
On 5.9 kl. 10: Dagklubben startar för 3åringar.
On 5.9 kl. 19: Andakt på Norrvalla (spegelsalen). Granlund, Bäck.
Fre 7.9 kl. 10: Öppen dagklubb i Fh för barn med vuxen.
Oravais
Sö 2.9. kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. I. Klemets, Svarvar.
Fr 7.9. kl. 19: Öppet hus på Amigo för högstadieelever och äldre ungdomar, därefter varje fredag 19-23.
Maxmo
Sö 2.9. kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Granlund, Granholm.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE
To 18.30: Evangeligrupp-bibelsamtal i Ytteresse bönehus (samlas udda veckor). Kontaktperson: Albert Häggblom.
-19: Karabön i församlingsstugan, T Forsblom.
Sö 10: Högmässa, Portin, Johansson, Harmonicakören. Ansvarsby Slätkulla-Fors-Gers.
Årets 70-åringar deltar och blir efter högmässan firade i Henriksborg.
-14 och 17: Sammankomst i Vitsjö byahem, Olavi Forsbacka och predikanter från Punsar bönehus.
DAGKLUBBEN STARTAR: v.36!
FÖRÄLDRA-BARNGRUPPERNA: startar v.36; må 9.30 i församlingsstugan, on 9.30 i Punsar bönehus (OBS platsen!), to 9.30 i Lappfors byahem.

JAKOBSTAD
Lö 19: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Rauno Sipilä.
Sö 12: Högmässa i kyrkan, Åstrand, Salo, Södö, Cecilia Åminne, sång.
15: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Rauno Sipilä, Kurt Hellstrand.
18: Fokus i FC, Ralf Salo.
19: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Rauno Sipilä.
Må 19: Jacob Gospel inleder terminen i FC. Nya sångare välkomna med!
13.30: Mariahemmets syförening i FC, Krokfors.
To 13.30: Kyrkostrands syförening i Kyrkostrands förs.hem., Englund.
13.30: Missionssyföreningen i FC, Englund.
Kurs i självkänsla med Lars Brunell 13.9-11.10:
Fem torsdagar i följd kl. 19-20.30. Pris 35 €/deltagare. Anm. till jsv@evl.fi eller Lars Brunell tel. 044-7206537.

JEPPO
Fr 31.8 kl 13: Städtalko i bönehuset, bl.a. fönstertvättning.
Lö 1.9: Källan har öppet kl 10-14. Kaffebjudning, lotteri, bakverksförsäljning mm.
Sö 2.9 kl 10: Högmässa, khden och kantorn.
Ti 4.9: Kyrktorget för frivilliga ledare och anställda i Nkby församlingshem från kl 17.
Måndagar kl 10-12: Föräldra-barngruppen i församlingshemmet. Välkomna med!

KRONOBY
Barnkören: start fr 13.15
Ungdomssamling: lö 19.30 vid Sommarh.
Högmässa: sö 10.00, khden, kantorn
Kyrktorget: ti i Nykarleby, förtroendevalda och frivilliga medarbetare. Materialpresentation och försäljning från kl 14.00
Kyrkokören: start on kl 19.00 (obs dagen)

LARSMO
To 30.8 kl. 18 Nattvard vid Sandlunden: Lassila, Nina Enkvist.
kl. 18.30 Karagruppen: samlas vid Henry Holmbergs villa på Trullön i Karleby. Gemensam avfärd från Holm bönehus kl. 18, från Inremissionshemmet kl. 18.10. Knytkalas.
Fre 31.8 kl. 14 Benita och Lasse: inbjuder medlemmarna i Församlingskören och f.d. kyrkokören med make/maka till sin villa för kaffe och gemenskap. Knytkalas.
kl. 19.30 Ungdomssamling: i Xodus.
Sö 2.9 kl.10 Gudstjänst: Albert Häggblom, Nina Enkvist. Kyrkvärd: Litens, Holm.
Ons 5.9 kl. 18.30 Kvinnocafé: i församlingshemmet. Kvällen inleds med nattvardsmässa i kyrkan. Sirpa Lilius, Rebecka Häger m.fl. medverkar.
Personalen är på skolningsresa fre 31.8 - må 3.9. Vikarierande präst är Jan-Erik Nyman.

MUNSALA
Fr kl 19 "Fångarna i Nätet": tävling och lek för ungdomar.
Sö kl 10 Familjegudstjänst: i kyrkan, välsignelse av skolbarn, Forslund, Rolf Blomqvist.
- kl 13 Högmässa på Klippan: Albert Häggblom. Arr. Slef.
Ti kl 19 Missionskafé: i Pensala bönehus, Henrik o Rael Östman.
Församlingsutfärd 8.9: pris 30 e. Start 8.30 från kyrkan. Bl.a. Kalajoki kyrka o Isopahkala keramikverkstad. Anmäl före 6.9: Elin Nymark, 040-147 0122.

NEDERVETIL
Högmässa: sö 10.00. Store, Smedjebacka
Kvinnogruppen: må 19.00
Kyrktorget: ti i Nykarleby, för anställda, frivilliga, förtroendevalda. Materialpresentation och försäljning från kl 14.00
Dagklubbens föräldramöte: on 19.00

NYKARLEBY
Fr 19: Kick off för Café Droppen i fh. Mera info www.nykarlebyung.fi.
Lö kl 19: Höstkväll för alla åldrar vid Klippan (Andra sjön), Sandvik, K Lundqvist m.fl. Sångprogram och servering. Sing-in från 18.45. (KU)
Sö kl 10: Gudstjänst med välsignelse av årets ettor, Sandvik, Edman, Ringwall.
-kl 18: Sång och dikt i kyrkan, Anne-Maj Wallin, Dorothy Röj, Stefan Jansson
Ti kl 14 - 18: Stiftets kyrktorg i fh, bokförsäljning, servering.
To kl 9: Talko vid Missionsstugan
Föräldra-barn grupperna startar:
On 5.9 kl 9.30 – 11.30 i församlingshemmet,
Fr 7.9 kl 9.30 – 11.30 i Socklot bönehus. Info Åsa Forsbacka, 050-5531107
Scoutkåren Nykarleby Forsfarare: inleder verksamheten v. 36. Mera info finns på anslagstavlor i skolorna. Vid frågor ring Tony Forsbacka, 050-5573923

PEDERSÖRE
Familjegudstjänst: Sö 11 och välsignelse av åk 1 i kyrkan (Obs tiden!), Häggblom, Sandstedt-Granvik, Jan-Erik Nyholm, A. Snellman
Prosteriets gemenskapsdag för personer med psykisk ohälsa: Fr 11 i Kyrkostrands församlingshem, nattvard, mat och program
Gemensam ungdomssamling 360°: Fr 20 i Purmo prästgård, "Metall & mässa", hur kom metallmässan till och varför med Janne Löf & Mia Anderssén-Löf, inget Night Café i Kyrkhemmet
Sammankomst: Sö 15 i Flynängens bönehus, Rune Östman
Talko: Må 16 Lastning av långtradare i Missionsstugan, välkommen med!
Må 18 Höststädning vid Forsby bykyrka inför dagklubbsstarten, städning ute och inne, alla behövs, välkomna med!
Manskören: Må 19 terminsstart i Kyrkostrands församlingshem
Bönegrupp: Ti 18.30 i Kyrkhemmet i Bennäs
Terminsstarter: Dagklubbar v. 36 och Föräldra-barngrupper v. 37. För mera info se församlingen hemsida www.pedersoreprosteri.fi eller ring förs.kansli tfn 040-3100440.

PURMO
Sö 10: Gudstjänst i kyrkan, khden, kantorn
19.30: Grillkväll vid Stamppobron. Tag grillbart med. Andakt: khden.
Ti : Kyrktorget i Nykarleby, församlingshemmet
Frivilliga och förtroendevalda är välkomna till samling/utställning.
Tema: Framtidens församling - strukturer, modeller, strategier.
17.00: Välkommen, kaffe, bokförsäljning och utställare
18.00: Framtidens församling - strukturer, modeller, strategier.
Föredrag, frågor och diskussion
19.30: Andakt
To (6.9) kl.9: Dagklubbens bekantningsdag i Lillby förs.h. (1 h)

TERJÄRV
Bibel och bön: fr 31.8 kl 18 efteråt Ungdomssamling kl 19.30, förs.h.
Familjegudstjänst: sö 2.9 kl 11, församlingspastor Daniel Norrback, Mikael Heikkilä.
Välsignelse av ettorna. Grillfest vid förs.h.
Andakt och gemenskap: sö 2.9 kl 19 i Kortjärvi, B. Söderbacka.

FAMILJ

Vår kära

Ina Erika Laxell

* 18.02.1922 Kimito
† 18.08.2012 Kimito

Sörjd och saknad, men ihågkommen med stor tacksamhet och kärlek

Ruben

Fredi och Mirja
Anders och Ebba
Gustav och Anki
Stefan och Monika
med familjer

släkt och vänner

Min levnadsvandring slutad är.
Jag kommer nu o Herre kär,
hos Dig får själen vila.

Jordfästning i Kimito kyrka lörd. 8.9 kl. 14, minnesstund på församlingshemmet. Varmt välkomna. Diakonin, missionen och Vestlax byahus stod henne nära.

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

Kyrkoherdetjänsten i **Sjundeå svenska församling** har förklarats på nytt ledig att sökas senast 14.9.2012 kl. 15.

Kyrkoherden i **Lemland-Lumparlands församling Benny Andersson** har beviljats tjänstledighet 1.9.2012-14.4.2013.

Pastor **Liisa Andersson** har förordnats att sköta kyrkoherdetjänsten i **Lemland-Lumparlands församling** 1-16.9.2012.

C-kantorn i **Pörtoms församling Jan-Erik Nyholm** har beviljats begärt avsked från 1.9.2012.

Kyrkoherden i **Johannes församling Stefan Djupsjöbacka** har beviljats tjänstledighet 11-29.9.2012.

Kaplanen i **Johannes församling Tomas Ray** har beviljats tjänstledighet 11-29.9.2012 och förordnats att under samma tid att sköta kyrkoherdetjänsten i samma församling.

Tf kyrkoherden i **Brändö-Kumlinge församling Anna Lindén** har förordnats att fortsättningsvis sköta kyrkoherdetjänsten i samma församling 1.9.2012-31.8.2013.

C-kantorstjänsten i **Närpes församling** har förklarats ledig att sökas senast 14.9.2012 kl. 15.

Tf kyrkoherden i **Replots församling Glenn Kaski** har uppförts på valförslag för besättande av kyrkoherdetjänsten i **Replot församling**.

Fullmakt på B-kantorstjänsten i **Väståbolands svenska församling** har utfärdats åt kantorn i **Karkkila församling Hanna Lehtonen** från 1.9.2012.

Kyrkoherden i **Kimitoöns församling Ulf Sundstén** har uppförts på valförslag för besättande av kyrkoherdetjänsten i **Vörå församling**.

Enda sökanden till kyrkoherdetjänsten i **Lovisa svenska församling** tf kyrkoherden i samma församling **Karl af Hällström** har förklarats behörig för tjänsten.

LEDIGA TJÄNSTER

Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland betjänar finländare i cirka 40 olika länder i samarbete med sina utländska systerkyrkor och finländska kristna organisationer. Vi har 140 heltidsanställda utomlands.
Nu söker vi en självständig person som vill satsa på församlingsarbete och kan anpassa sig till nya omständigheter och uppgifter till en befattning som

PRÄST I SÖDRA TYSKLAND

Till Evangeliska kyrkan i Tyskland, Landeskirche Bayern, söks en präst från Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Stationeringsorten är München.

Närmare information om ansökingsprocessen, befattningen och behörighetsvillkoren finns på adressen www.evl.fi/ulkosuomalaiset och www.evl.fi/rekrytering.

Ansökningstiden går ut den 20 september 2012 kl. 16.15. Frågor besvaras av biträdande sekreteraren för arbetet bland finländare utomlands Susanna Merikanto-Timonen (09) 180 2289, SKTK:s verksamhetsledare Mauri Lunnamo +49 511 279 6601 och koordinatorn för emigrantprästerna i Tyskland Anssi Eleniu, puh. +49 69 663 688 37.

www.rengas.de www.evl.fi/ulkosuomalaiset

KIRKKOHALLITUS

SVENSKA OCH FINSKA UNGDOMAR, BARN, ...

Vi söker dig som känner vilja och entusiasm över att få vara med och ta ansvar för unga människors plats i församlingen. Du behöver kunna både finska och svenska i arbetet.

Du kan vara församlingsassistent, pedagog eller diakon som vill arbeta i församlingens verksamheter med ungdomar och konfirmander, med skolkontakter och barn.

Bland andra arbetsuppgifter bör nämnas att;
• Du tar ett huvudansvar för konfirmanduppföljningen, ledarutbildningen och utvecklar formerna för ungdomsarbetet.
• Du arbetar tillsammans med präst i konfirmandarbetet.
• Du ansvarar för verksamhet som riktar sig till de sverigefinska skolorna.

Du är initiativrik, tycker om barn och ungdomar och kan ta ett vuxenansvar i mötet med dem. Du tycker att det kristna budskapet är något som skall genomsyra arbetet. Du är väl förankrad i Svenska kyrkans tro och har en utbildning inom området.

Välkommen med din ansökan. Ange gärna löneanspråk. Tillträde enligt överenskommelse. Frågor om tjänsten kan ställas till Peter Träisk (kh.) +46 8 440 82 08, peter.traisk @svenskakyrkan.se Ansökan, inkommen senast 20 september 2012, ställs till Kyrkorådet/kyrkoherden i Finska församlingen, Box 2281, 103 17 Stockholm, Sverige.

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Ansvarsfull och hänsynsvisande kvinna med uni-studierna på slutrakan söker etta/rum i delad bostad i centrala H.fors. Kontakta Annette: 0407189517

Hej! Rök- och husdjursfri helsingforstjej letar efter etta i centrala Helsingfors ledig fr.o.m 1.10. Studerar på Hanken och har deltidsjobb. Ring: +358505052916 / Jenny

Skötsam rökfri ung kvinna söker stor etta eller liten tvåa i Ekenäs centrum. Gärna första våningen. Vänligen ring Majlen 0500 601 711

Skötsam rökfri studerande söker lite bostad i Ekenäs med omnejd. Vänligen ring 045 676 0740

Skötsam svensk jurist söker etta el. tvåa gärna nära Stor-Alberga, Gröndalsområdet. Ring Östen: 0400347144

Skötsam rökfri studerande från Österbotten söker hyresbostad i Åbo. Gärna en etta eller liten tvåa, men allt beaktas. Vänligen kontakta Sebastian 0503685898

Skötsam studerande önskar hyra etta i centrala Vasa, max 360e/månaden. Studerar första året vid ÅA. Har inga husdjur. Ring Nina 0458777453.

Skötsam Hanken-flicka önskar hyra lägenhet i Stockholm för fortsatta universitetsstudier. Ta kontakt: +358442556540

UTHYRES

Etta i Ekenäs. Tel. 0405137775

Trevlig och mysig tvåa (36m²) med balkong uthyres i Munkshöjden, Helsingfors, fr.o.m. den 1.9.2012. Huset har precis haft rörrenovering så badrummet är nytt. I övrigt är lägenheten mycket fin. Kontakta via mail maria.ivars@salnet.fi eller ring +358405292734. Adress: Ulfsbyvägen 2 C 24, 00350 Helsingfors Hyra: 750€

Etta i Karis. Tel. 0405137775

Stor och ljus tvåa (55m²) med balkong uthyres i Kvarnbäcken, Helsingfors, fr.o.m. den 1.9.2012. Lägenheten är i bra skick. Kontakta via mail maria.ivars@salnet.fi eller ring +358405292734. Adress: Nåldamnsvägen 10 C, 00920 Helsingfors Hyra: 650€

Möblerad trevlig tvåa (58 m²) med kanonläge i centrala Stockholm uthyres till person/par med goda referenser och stabil ekonomi. 040-8708448

ÖVRIGT

Praktiskt pensionärs par önskar hyra sommarstuga i augusti 2013. Villiga att hjälpa till med gårds- och underhållsarbete.Tag gärna kontakt per tel.050-3360629

BERÄTTA OM DIN FÖRSAMLING!

Den här sidan finns till för dig. Roliga verksamhetsidéer, festliga jubileum eller en viktig gemenskap. Skriv, fotografera och berätta om vad som händer i DIN församling! Skicka in din artikel till redaktionen@kyrkpressen.fi. Redaktionen väljer och redigerar materialet.

I MIN FÖRSAMLING

http://**sanktjohannes**.info
2.9 kl 11 gudstjänst i Biblion, Biblioteksg. 5 Vasa. Pred. H Ahlskog. Kyrkkaffe, samtal.

KYRKPRESSEN TORSDAG 30.8.2012 • NR 35
09-612 615 49, redaktionen@kyrkpressen.fi

BILDER AV Masku kyrka till vänster och Lemo kyrka uppe till höger. Nere till höger utomhusaltaret i Masku kyrka. FOTO: MASKU FÖRSAMLING OCH ANDREAS ANDERSSON

Kärva skönheter

LEMO OCH MASKU KYRKA. I Åbotrakten ligger kyrkorna tätt, också de medeltida gråstenskyrkorna. Så tätt att det händer att det ordnas utflykter längs ”sjukyrkorutten” (seitsemän kirkon reitti)

TEXT: **HEDVIG LÅNGBACKA**

Traditionellt är det Nousis, Askais, Reso, Nådendal, Masku, Lemo och Merimasku (som faktiskt är en träkyrka) man då besöker – alla går faktiskt att se på samma dag tack vare de korta avstånden, men då finns det nog risk för akut övermättnad!

Men två eller tre orkar man gott med. För inte länge sedan begav jag mig för att bese två, Masku och Lemo, och i båda kyrkorna hittade jag saker att glädjas åt och tänka över.

Först stannade jag i Masku och hittade kyrkogårdsgrinden precis vid landsvägen, som denna sommarmorgon var föga trafikerad. Väl inne på kyrkogården förundrades jag litet över det lilla, lilla vapenhuset och den mycket låga och anspråkslösa dörren. Kyrkan byggdes på 1500-talet då människorna var betydligt kortare än vi är idag, men jag tror nog att också den tidens Maskubor fick lov att böja nackarna litet för att kunna stiga in i Guds hus!

Väl inne i kyrkan är det sedan högt till tak men dunkelt för fönstren är få och små. Inte helt lätt att se triumfkrucifixet som pryder norra väggen, och skulpturen av kyrkans skyddspatron Johannes som hänger på en annan vägg – ja den hänger faktiskt, den står inte på något underlag, utan tycks liksom sväva litet fritt – något som säkert var ganska märkligt för ett medeltida öga!

Men det mest speciella med Masku kyrka finns utanpå. Forskarna tror att vägen på 1500-talet gick bara två-tre meter från kyrkvägen och där finns ett utomhusaltare. Inte särskilt märkvärdigt för ögat, men icke desto mindre en i Finland unik detalj. Vid altaret kunde den som hade vägarna förbi stanna för en kort bön eller så kunde nattvarden ges åt dem som av en eller annan anledning inte kunde komma in i kyrkan.

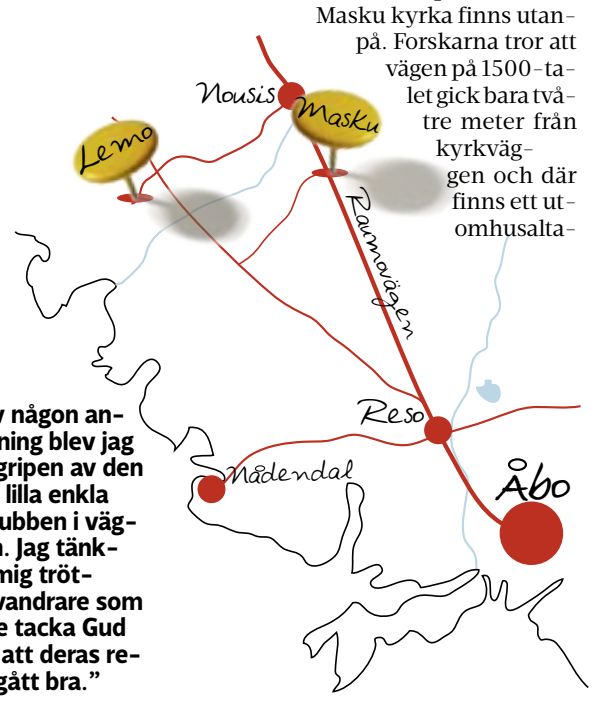

”Av någon anledning blev jag så gripen av den här lilla enkla skrubben i väggen. Jag tänkte mig trötta vandrare som ville tacka Gud för att deras resa gått bra.”

Av någon anledning blev jag så gripen av denhär lilla enkla skrubben i väggen. Jag tänkte mig trötta vandrare som ville tacka Gud för att deras resa gått bra. Eller bönder på väg hem från dryga dagsverken så sent att ingen mera fanns i kyrkan, men som här kunde falla på knä och inför Herren uttrycka sina bekymmer och sitt hopp om att skörden skulle bli god och hälsan stå dem bi.

Sträng men ändå vänlig

Lemo kyrka var andra målet den dagen. Och jag måste medge att jag först blev litet besviken – den är så kal! Här har man inte hittat några medeltida väggmålningar i granna färger, som i så många andra kyrkor. Forskarna tror att här inte har funnits några ens på 1400-talet då kyrkan byggdes. En enda målning har man hittat, från 1600-talet, och den är litet märklig. Vi ser vår reformator Martin Luther där på väggen, och ovanför hans huvud en gås. En gås, av alla möjliga fåglar! Litet löjligt tyckte jag, tills jag påminde mig om att uttryck som ’dum som en gås’ är ganska moderna. Gäss var högt uppskattade fåglar förr och ett av medetidens mest populära och vördade helgon, S:t Martin (som ju Luther var döpt efter) hade gåsen som sin symbol.

En annan sak som väckte tankar i Lemo kyrka var det avskalades skönhet. I och med att det inte finns så mycket målningar och dekorationer längs väggar och tak kunde jag se på själva kyrkan, kyrkväggarna, takets valv, fönstrens form, med en annan uppmärksamhet än vad jag skulle ha gjort om det fanns mera som distraherade ögat. Lemo kyrka är på sitt eget sätt vacker, kärvt och nordiskt vacker, litet sträng, men ändå vänlig. Valven i taket är av flera slag, kryssvalv och stjärnvalv. I sin enkla vithet står de där och vittnar om gamla tiders arkitektoniska skicklighet.

Väl ute på kyrkbacken bär omkringliggande åkrar och ängar vittne om att det här är mycket gamla bördiga marker, där människor ända sedan järnåldern har kunnat leva av vad jorden gav. Och bygga reputerliga kyrkor sig själva och oss efterkommande till glädje.

I sommar

besöker vi en rad medeltida kyrkor runtom i Finland i sällskap med Hedvig Långbacka, radioredaktör och ivrig kyrkobesökare.

INKAST PATRIK HAGMAN

Den Gud älskar lyckan får

JAG LÄSER på internet att bönen Gud som haver ursprungligen (på 1700-talet) slutade vid *"står min lycka i Guds händer"*. På 1800-talet tillkom raderna

lyckan kommer, lyckan går
den Gud älskar lyckan får

DEN VERSIONEN lärde jag mig som barn. Sen fick jag veta att man inte skall be så, utan byta ut den sista raden mot "Du förbliver fader vår". Att tro att den som älskar Gud får lycka verkade vara för magstarkt i det sena 1900-talets samhällsklimat.

JAG MISSTÄNKER att detta är den verkliga orsaken, även om man ibland hävdar att problemet med den äldre formuleringen är risken för missförstånd, att man tror att Gud gör skillnad på folk och folk, att det är den som Gud älskar som får lycka, och att Gud därmed inte älskar den som inte är lycklig. Det är rimligt om man utgår från att barn är dumma och att man inte kan förklara saker för dem. Dessutom är den nya formuleringen lika tvetydig: det ska ju vara ett kommatecken efter "förbliver", annars är hela raden bara en dum plattityd, och sådana är extremt farliga i böner.

DET ÄR kanske inte överraskande att teologin var sundare på 1800-talet än på 1900-talet. Frasen "Den Gud älskar lyckan får" är en av de mest kärnfulla formuleringar av det kristna livet jag känner till. Att leva med Gud handlar om att omdefiniera vad lycka är. Att älska Gud betyder inte att alla mina önskningar kommer att uppfyllas. Poängen är att som kristen måste jag lära mig att "lycka" är att älska Gud. Med andra ord: kristendomen ger inte mig allt vad jag önskar, den förändrar vad jag önskar.

DET HÄR kan verka väldigt osympatiskt om man tror att "mina önskningar" verkligen är mina egna, i betydelsen att jag själv valt dem, kontrollerar dem. Men så är det ju inte. Det mesta vi vill ha vill vi ju ha för att någon annan vill att vi skall vilja ha dem. Därför är reklamen en miljardindustri. Därför är vi beredda att betala pengar för prylar bara för att de har en viss logo på. Därför tycker vi att vår telefon är gammal för att det kommit ut en ny modell på marknaden.

"Kristendomen ger inte mig allt vad jag önskar, den förändrar vad jag önskar"

DÄRFÖR ÄR kristendomen "frälsning". Inte bara för att den lär oss lösgöra oss från konsumismens snaror, utan också för att den lär oss att vi inte behöver vara självständiga, framgångsrika, sexiga, romantiska, provokativa, trygga, ironiska eller någon annan av de ideal världen ger oss för att kontrollera oss. Alla dessa versioner av "lycka" fungera som lockbeten som vi villigt springer efter, oberoende av vart de leder oss.

Den som lärt sig älska Gud, lärt sig att vår lycka består i den riktningen på våra liv, är hiskeligt svår att styra. Fri, rentav.

Patrik Hagman är teolog.

RADBYTET KENT DANIELSSON

Målningar till glädje och lyst – inte undervisning

Efter att med glädje följt med Kyrkpressens serie om muralmålningar måste jag, innan turen kommer till den konstnärligt mest högtstående kyrkan i Finland, Sta Anna kyrka i Kumlinge, påpeka en mycket väsentlig sak, nämligen att de kyrkliga bilderna inte i första hand är målade i undervisningssyfte. Muralmålningarna som ett pedagogiskt verktyg är en luthersk användning av väggmålningar som uppförts i kyrkor ända sedan antiken övergick i tidigaste medeltid, 400-talet .

Till saken hör att de nordiska kyrkorna vid målningarnas uppkomst för det mesta hade mycket små fönster. Det var således mörkt i kyrkorna vilket avsevärt försvårade gudstjänstbesökarnas möjlighet att se bilderna. Dessutom var de för tron mest centrala bilderna placerade runt altaret och blev således till stora delar skymda av det under medeltiden så vanliga korskranket. Det finns mycket få, om alls något belägg för att kyrkan i förkunnelsen använt sig av kyrkornas bildskrud.

Till saken hör också det faktum att begreppet, Biblia Pauperum (de fattigas bibel) är ett namn från 1700-talet på en bok som skapades av en benediktinermunk på 1200-talet. En bok som framför allt var en "receptbok" för kyrkomålare i vilken det framför allt skildrades hur de gammaltestamentliga och de nytestamentliga bilderna skulle placeras i förhållande till varandra. Boken blev delvis stilbildande och kan spåras i många av de medeltida kyrkorna.

Så varför målades då kyrkorna så dyrbart och skönt. Helt enkelt för att bildvärldarna öppnade ett fönster mot himmelrik. Eller för att säga det omvänt, himmelriket blev närvarande i kyrkorummet. Maria, Petrus, Johannes, alla fanns där tillsammans med Kristus och alla änglarna. När församlingsborna lämnade kyrkrummet fortsattte den himmelska härskaran att sjunga den oavlåtliga lovsången så att varje skrymsle jublade av skapelsens glädje. Kyrkan var de heligas plats, kyrkan var Guds hus. Kyrkan var helighetens nedslag. Människor kom från sina vindpinade och regngråa stockpörten som inomhus var nersotade av eldstadens rök in i något totalt annorlunda, in i färg, in i form, in i ett rum där alla gränser var sprängda, inga tak, inga väggar utan världar efter världar oupplåtligen som smektes av mässans gregorianska tonslingor. Närmare himmelriket än i Kumlinge på medeltiden kunde man inte komma med jord mellan tårna, ty himmelen fanns där.

Hela bildprogrammet finansierades ofta av någon som stod i tacksamhetsskuld till det heliga.

Muralmålningarna är således framför allt en votivgåva, en tacksamhetsgåva till Gud, inte en medeltida smartboard.

KENT DANIELSSON
Mariehamn

Du kan lyckas

Med lite hjälp av Vännerna — Svenska folkskolans vänner

SFV är en opolitisk förening, som i 130 år jobbat för bildning på svenska i Finland. Kanske du kan uppnå ditt mål, eller förverkliga dina drömmar med lite hjälp av Vännerna?

Ansökningstiden för studiestipendier är september.

Du hittar oss på www.sfv.fi, samt på Facebook, Twitter och YouTube. Eller ring oss på 09-6844 570.

Bli medlem! Årsavgift endast 10 euro.
SFV tar emot donationer och testamenten och ger gratis sakkunnig hjälp.

Mikaelimarknad i Kristinestad
fredag-lördag 28-29.9

Traditionen förpliktigar
Höstens skörd (och mycket annat) har sålts på K:stads torg sedan år 1783, alltså i redan 229 år. Kom med i marknadsvimlet!

Fre kl. 8-18,
lö 8-16.

KRISTINESTAD
KRISTIINANKAUPUNKI

Kristinestads näringslivscentral Ab
040 1246124

Facebook: Kristinestads marknader

Välkommen till Endivo!

Vi betjänar Er med mångårig erfarenhet inom catering- och lunchbranschen! Vänd Er med förtroende till oss när Ni planerar Er festdag!

Julfester • Släktfester • Bemärkelsedagar
Familjefester • Minnesstunder • Affärsmiddagar
Företagskonferenser/-möten • Bröllop
• Examensfester

endivo – Lunch – Catering
Matservice K. Mård
Östanpåvägen 32, 68600 Jakobstad
Tel. (06) 788 87 50

• www.endivo.fi • epost: catering@endivo.fi

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Fax: (09) 278 4138.

Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

ÅNGER & FOSTRAN

"Det blir bara ett abstrakt ord utan innehåll som barnet upprepar."
Leila Harjunpää som jobbat på dagis i 30 år säger till TT Spektra att det är meningslöst att tvinga små barn att säga förlåt.

KP. KYRKPRESSEN

NÄSTA VECKA sätter vi oss i ett flygplan och bekantar oss med ett uppdrag som är rätt så himmelskt.

TORSDAG 30.8.2012
SANDVIKSKAJEN 13
00180 HELSINGFORS
(09) 612 615 49
V.35

PATRICK TIAINEN från Karleby bloggar på kyrkpressen.fi i september. Kenya, militärtjänsten och brandbilar hör till det som rör sig i hans tankar.

Drömmer om Kenya

Efter en sommarpaus kör månadsbloggen igång igen. En brandman, beväring och lärjunge inleder hösten.

TEXT: **ANDREAS ANDERSSON**
FOTO: **JOHAN SANDBERG**

Vem är du?
– Jag är **Patrick Tiainen**, 19 år och kommer från Karleby. Jag är frivillig brandman och tycker om att skriva och vara med vänner. Inom en snar framtid kommer jag att börja studera psykologi. Och jag är en Kristi lärjunge, det är det viktigaste för mig och det är bara i Honom jag vet vem jag är.

– För tillfället är jag i Keuru, ganska nära Jyväskylä, och gör min värnplikt. Men trots att jag är i militären dras tankarna till Kenya. Jag har ett stort hjärta för Kenya och efter militärtjänsten åker jag dit. Vi får se vart Herren leder mig men jag kan tänka mig till exempel att hjälpa till på barnhem eller med brunnsprojekt. Men jag har inte gjort upp några planer.

Varför Kenya?
– Jag var där i fjol med en grupp studerande från Österbotten. En del av mitt hjärta blev säkert där då. Inte genast, men senare kom känslan att jag vill tillbaka. Jag har en bild av en stig som jag går på från by till by med en ryggsäck och berättar för barnen om en himmelsk far som älskar dem.

– Jag kan inte påverka om min militärtjänst tar sex eller tolv månader, men jag hoppas på att få komma hem i januari och sedan åka i väg.

Du gör din militärtjänst nu, hur känns det?
– Det är annorlunda, spännande och nytt. Jag är glad att jag fick komma till Keuru som har ett skyddskompani som utbildar skyddsmän.

”Det låter barnsligt men det är något speciellt med brandbilar och blåljus.”
Patrick Tiainen

Grundperioden som nu pågår är likadan för alla men sedan får jag specialutbildning i brand- och räddningsarbete. Det är en brandmans basfärdigheter som jag har användning av också i det civila, som rökdykning och trafikolyckor, men också rengöring från biologiska vapen.

– Det bästa hittills var permissionen efter första lägret. Jag hade sovit lite och var jättetrött. Att duscha, få rena kläder, träffa vänner och äta god mat var skönt.

Vad betyder din tro för dig?
– Min tro är en central del av mitt liv och min identitet. Gud är min himmelska far, och trots att frälsningen är det viktigaste har det under de senaste åren blivit tydligt att han också är min försörjare. Han ger livskraft och tar till och med hand om min ekonomi och min hälsa. Min tro är bibelcentrerad, där vill jag att den ska vara förankrad. Genom Bibeln lär jag känna Gud och får veta vem jag är, varför jag finns till och vad min uppgift i världen är. Vissa tycker det är att vara konservativ men jag tror det bara handlar om att vara bibeltrogen.

Är det lätt för dig att vara öppen med din tro i militären?
– Inte alla gånger, det finns inte så många andra troende. Tidvis känner jag mig svag, men när första spänningen lättat känns det okej. Det är bra att hissa flaggan fort, det är bra att vara ärlig. Jag brukar inte hålla min tro hemlig, men trycker inte på. Många har varit förvånade över att man kan vara kristen som ung. ”Är det inte tråkigt med en massa regler och sådant”, undrar de. Så det är en utmaning att vara ljus och salt.

– Jag har föreslagit en kristen beväringsgrupp för brigadpastorn och har varit med i att dra igång en bibelgrupp som träffas varje vecka. Det är riktigt skönt. Vi har också haft gudstjänst i en lägerkyrka nära brigadområdet.

www.kyrkpressen.fi

Hur länge har du varit frivillig brandman?
– Jag har varit intresserad ända sedan jag var barn. Min favoritbok var *Otsolan palokunnan kiireinen päivä* och jag tyckte mycket om att se på *Brandman Sam*. Jag började i Karleby frivilliga brandkårs juniorverksamhet som nioåring och när jag var sexton fick jag gå släckningsmannakursen och börja delta i alarm. Det låter barnsligt men det är något speciellt med brandbilar och blåljus. Men trots att jag är taggad inför en utryckning är det någon annans olycka och drivkraften bakom det hela är viljan att hjälpa andra.

– När jag var barn ville jag bli brandman som stor. Men efter att jag fick börja vara med på utryckningar insåg jag att jag ska hålla det på hobbynivå. Man mister spänningen om man gör det varje dag.

Varför vill du studera psykologi?
– Jag har alltid varit intresserad av hur människor fungerar. Hur människor hanterar olika saker, problem och hur de agerar då de hamnar i situationer som de inte kan kontrollera. Jag har en vilja att hjälpa människor också på andra sätt än som brandman. Som psykolog tror jag att jag kan reda ut problem, tankar och känslor.

Har du bloggat tidigare?
– Skrivande har alltid varit viktigt för mig. Jag började när jag gick i trean men i högstadiet blev det särskilt viktigt då det skedde många förändringar i mitt liv och jag behövde ”skriva av mig”. En del av det jag skrev, noveller och dikter, resulterade i en bok som jag gav ut för några år sedan.

– Jag startade min första blogg för några månader sedan. Jag hade tidigare sett ner på bloggar men insåg att alla har en egen sorts blogg. Och jag insåg att bloggen är ett bra medel också för mig.

Hur känns det att börja blogga för KP?
– Jättebra, jag är riktigt taggad! Det ska bli roligt och intressant och jag hoppas att jag får respons. Det jag skriver om präglas naturligtvis av militären så det kommer säkert att bli en del jämförelser mellan det kristna livet och militären. Men jag ska be om vägledning innan jag kan säga desto mer om vad jag ska skriva.

Kyrkoherden var imponerad då föräldrarna bar fram det lilla barnet till dopfunten:
– Ett så rart litet barn och inte skriker det heller!
– Tacka för det, säger den stolte fadern. Vi har övat med vattenkannan hela veckan.